

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 3.9.2018
COM(2018) 553 final

**RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-
KUNSILL**

**Id-29 Rapport Annwali dwar il-Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni Ewropea
— Ġlieda kontra l-frodi - 2017**

{SWD(2018) 381 final} - {SWD(2018) 382 final} - {SWD(2018) 383 final} -
{SWD(2018) 384 final} - {SWD(2018) 385 final} - {SWD(2018) 386 final}

WERREJ

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL Id-29 rapport annwali dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE u l-għieda kontra l-frodi (2017)

SOMMARJU EŻEKUTTIV	5
1. INTRODUZZJONI	7
2. L-ARMONIZZAZZJONI U T-TISHIH TAL-ĠLIEDA KONTRA L-FRODI FL-UE: POLITIKI TRAŻVERSALI KONTRA L-FRODI, MIŻURI U RIŻULTATI	7
2.1. Xena legali ġdida: Atti legiżlattivi adottati mill-istituzzjonijiet tal-UE	7
2.1.1. Direttiva dwar il-ġieda kontra l-frodi, li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, permezz tal- ligi kriminali	7
2.1.2. Regolament li jimplimenta l-kooperazzjoni msahha dwar it-twaqqif ta' UPPE	8
2.2. Infasslu l-gejjieni: L-inizjattivi legiżlattivi u ta' politika tal-istituzzjonijiet Ewropej.....	9
2.2.1. L-evalwazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013	9
2.2.2. Il-ġieda kontra l-korruzzjoni fl-UE	10
2.2.3. Proposta sabiex jiġi rivedut ir-Regolament Finanzjarju u ċerti regoli finanzjarji settorjali (Omnibus)	10
2.2.4. Il-koperazzjoni internazzjonali	11
2.2.5. L-Istrateġija tal-Kummissjoni Kontra l-Frodi (CAFS)	11
2.2.6. Implimentazzjoni tal-Programm Hercule.....	11
2.3. Il-ġurisprudenza tal-QĠUE	11
2.3.1. Perijodi ta' limitazzjoni: il-kawża Alytaus u Glencore	12
2.3.2. il-VAT: Il-kawża M.A.S.	12
2.4. Miżuri mehuda mill-Istati Membri	12
2.4.1. Sommarju	12
2.4.1.1. L-istrateġiji nazzjonali kontra l-frodi (NAFS - National anti-fraud strategies)	13
2.4.1.2. L-akkwist pubbliku u l-korruzzjoni.....	13
2.4.1.3. Miżuri oħrajn	13
2.4.2. L-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet tal-2016	13
2.5. Sommarju ta' statistika dwar l-irregolaritajiet u l-frodi identifikati.....	14
2.5.1. Irregolaritajiet frodulent identifikati.....	15
2.5.2. L-identifikazzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet mhux frodulent.....	16
2.5.3. Investigazzjonijiet tal-OLAF	17
3. POLITIKI, MIŻURI U RIŻULTATI KONTRA L-FRODI — DHUL	19
3.1. Miżuri kontra l-frodi tal-Istituzzjonijiet tal-UE - Dhul.....	19
3.1.1. Assistenza Amministrattiva Reċiproka.....	19
3.1.1.1. Implimentazzjoni tal-Artikolu 43b tar-Regolament (KE) Nru 515/97.....	19
3.1.1.2. Sistema tal-Infurmazzjoni għal Kontra l-Frodi (AFIS)	19
3.1.1.3. Operazzjonijiet doganali kongunti (JCOs).....	20
3.1.2. Għajnuna reċiproka u dispożizzjonijiet kontra l-frodi fi ftehimiet internazzjonali.....	21
3.1.3. Il-ġieda kontra l-kummerċ illegali fil-prodotti tat-tabakk.....	21
3.1.4. Ġieda kontra l-frodi tal-VAT	21
3.2. Miżuri tal-Istati Membri kontra l-frodi - dhul	22

3.3.	Statistika dwar irregolaritajiet u frodi identifikati - dhul	22
3.3.1.	Irregolaritajiet frodulent identifikati	22
3.3.2.	L-identifikazzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet mhux frodulent	23
4.	POLITIKI, MIŻURI U RIŻULTATI SETTORJALI KONTRA L-FRODI — NEFQA	23
4.1.	Politiki u miżuri settorjali kontra l-frodi tal-Istati Membri li jinvolve diversi setturi ta' nefqa	23
4.2.	Agrikoltura — politiki, miżuri u riżultati settorjali kontra l-frodi	23
4.2.1.	Agrikoltura — miżuri tal-Istati Membri kontra l-frodi	23
4.2.2.	Agrikoltura — statistika dwar irregolaritajiet u frodi identifikati	23
4.2.2.1.	Irregolaritajiet frodulent identifikati	24
4.2.2.2.	L-identifikazzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet mhux frodulent	25
4.3.	Politika ta' koeżjoni u s-Sajd — politiki, miżuri u riżultati settorjali kontra l-frodi	26
4.3.1.	Politika ta' koeżjoni u s-Sajd — miżuri tal-Istati Membri kontra l-frodi	26
4.3.2.	Politika ta' koeżjoni u s-sajd — statistika dwar irregolaritajiet u frodi identifikati	27
4.3.2.1.	Irregolaritajiet frodulent identifikati	27
4.3.2.2.	L-identifikazzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet mhux frodulent	28
4.4.	Ġestjoni indiretta (qabel l-adeżjoni) — politiki, miżuri u riżultati settorjali kontra l-frodi	28
4.4.1.	Ġestjoni indiretta (qabel l-adeżjoni) — statistika dwar irregolaritajiet u frodi identifikati	28
4.5.	Ġestjoni diretta — politiki, miżuri u riżultati settorjali kontra l-frodi	28
4.5.1.	Ġestjoni diretta — statistika dwar irregolaritajiet u frodi identifikati	28
4.5.1.1.	Irregolaritajiet frodulent identifikati	28
4.5.1.2.	L-identifikazzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet mhux frodulent	29
5.	IRKUPRU U MIŻURI PREVENTIVI U KORRETTIVI OHRA	29
6.	KOOPERAZZJONI MAL-ISTATI MEMBRI	29
7.	SISTEMA TA' IDENTIFIKAZZJONI BIKRIJA U TA' ESKLUŻJONI	29
8.	SEGWITU GHAR-RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW DWAR IR-RAPPORT ANNWALI TAL-2016	30
9.	KONKLUŻJONJIET U RAKKOMANDAZZJONIJET	30
9.1.	Dhul	31
9.2.	Nefqa	31
9.3.	Kooperazzjoni f'kull livell	32
	ANNESS 1 — IRREGOLARITAJIET IRRAPPURTATI BHALA FRODULENTI FL-2017.	33
	ANNESS 2 — IRREGOLARITAJIET MHUX IRRAPPURTATI BHALA FRODULENTI FL-2017	34
	ANNESS 3 — LISTA TA' DOKUMENTI TA' HIDMA TAL-PERSUNAL AKKUMPAJANTI	35

Tabella tal-illustrazzjonijiet

ILLUSTRAZZJONI 1:	PUNTI LEĠIŻLATTIVI LI JISPIKKAW – 2017	8
ILLUSTRAZZJONI 2:	IL-ĠURISPRUDENZA TAL-QĠUE DWAR KWISTJONIJET RELATATI MAL-PIF (2017).....	12
ILLUSTRAZZJONI 3:	IRREGOLARITAJET IRRAPPORTATI BĦALA FRODULENTI FL-2017	15
ILLUSTRAZZJONI 4:	L-IRREGOLARITAJET IRRAPPURTATI BĦALA FRODULENTI U L-AMMONTI RELATATI, 2013-2017... ..	16
ILLUSTRAZZJONI 5:	IRREGOLARITAJET LI MA ĠEWX IRRAPPORTATI BĦALA FRODULENTI FL-2017	17
ILLUSTRAZZJONI 6:	INVESTIGAZZJONIJET LI KIENU GHADHOM GHADDEJJIN SA TMIEM L-2017, IMQASSMA SKOND IS- SETTUR	18
ILLUSTRAZZJONI 7:	POLITIKI EWLENIN FL-OQSMA TA’ DHUL	19
ILLUSTRAZZJONI 8:	OPERAZZJONIJET DOGANALI KONGUNTI FL-2017	20
ILLUSTRAZZJONI 9:	MEKKANIŻMI PRINĊIPALI FL-IRREGOLARITAJET IDENTIFIKATI U RRAPPURTATI FL-2017	22
ILLUSTRAZZJONI 10:	POLITIKA AGRIKOLA - FATTI U ILLUSTRAZZJONIJET EWLENIN	25
ILLUSTRAZZJONI 11:	MIŻURI TAS-SUQ L-AKTAR AFFETWATI MINN IRREGOLARITAJET (FRODULENTI U MHUX FRODULENTI)	25
ILLUSTRAZZJONI 12:	POLITIKI TA’ KOEŻJONI U TAS-SAJD - FATTI U ILLUSTRAZZJONIJET EWLENIN	26
ILLUSTRAZZJONI 13:	ENFASI FUQ PP 2007-2013	28
ILLUSTRAZZJONI 14:	L-ISTRUTTURA U S-SOTTOGRUPPI TA’ COCOLAF.....	29

SOMMARJU EŻEKUTTIV

Ir-Rapport Annwali tal-2017 dwar il-Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni Ewropea (ir-Rapport PIF) huwa ppreżentat mill-Kummissjoni f'kooperazzjoni mal-Istati Membri skont l-Artikolu 325 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE).

Żewġ kisbiet legiżlattivi importanti

Fl-2017, gew adottati żewġ atti legiżlattivi importanti li se jsaħħu l-konvergenza lejn il-protezzjoni effettiva u tal-istess livell tal-baġit tal-UE, b'mod partikolari kontra l-frodi transfuntiera:

- id-Direttiva dwar il-ġlieda kontra l-frodi, li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-UE, permezz tal-liġi kriminali (l-hekk imsejha d-"Direttiva PIF")
- ir-Regolament li jimplimenta kooperazzjoni msahħa dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE" - European Public Prosecutor's Office).

L-adozzjoni ta' dawn iż-żewġ atti saret wara diversi snin ta' negozjati u tirrifletti l-impenn tal-istituzzjonijiet Ewropej u tal-Istati Membri fil-ġlieda kontra l-frodi, li hija ta' detriment għall-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

Inizjattivi legiżlattivi u ta' politika

Dawn l-atti se jehtieġu l-adozzjoni tal-istruttura attwali ta' kontra l-frodi sabiex tiġi żgurata koordinazzjoni effettiva bejn il-korpi kompetenti u l-awtoritajiet.

Dan ix-xogħol se jkompli għall-ftit snin li ġejjin, b'mod partikolari fir-rigward tal-preparazzjoni tal-qafas legali li jirregola l-qafas finanzjarju pluriennali 2021-2027.

L-ewwel pass kien l-evalwazzjoni tar-Regolament (UE Euratom) Nru 883/2013 (il-mandat u s-setgħat tal-OLAF) li enfazizza r-riżultati li ntlahqu iżda wkoll in-nuqqasijiet fid-dawl tat-twaqqif tal-UPPE.

Fl-2017, il-Kummissjoni wkoll:

- komplet bl-eżerċizzju regolari tal-ivvalutar tal-iżviluppi u tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż li hija indirizzat lill-Istati Membri fir-rigward tal-ġlieda kontra l-korruzzjoni fil-qafas tal-proċess tas-Semestru Ewropew;
- għamlet disponibbli baġit ta' EUR 14,95 miljun permezz tal-programm Hercule III sabiex issaħħa il-kapaċità operazzjonali u amministrattiva tal-Istati Membri;

- innegożjat b'suċċess dispożizzjonijiet kontra l-frodi fi ftehimiet internazzjonali tal-UE; kif ukoll
- nediet evalwazzjoni tal-Istrateġija tal-Kummissjoni kontra l-frodi bil-għan li tiġi aġġornata.

Il-ġurisprudenza tal-QĠUE

Fl-2017, tliet sentenzi mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE) żdiedu mal-ġurisprudenza li tirrigwarda l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE. Tnejn minhom (il-kawżi *Alytaus* u *Glencore*) ttrattaw kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu mal-perijodu ta' limitazzjoni, filwaqt li t-tielet kawża (*M.A.S. u M.B.*) kienet relatata mal-VAT, fejn b'mod partikolari gew iċċarati xi aspetti tas-sentenza ta' *Taricco*.

Enfasi fuq l-oqsma ta' dħul

Il-Kummissjoni adottat proposta legiżlattiva biex tagħmel is-sistema tal-Vat tal-UE aktar sempliċi, aktar reżistenti għall-frodi u biex jingħalqu l-lakuni fil-kummerċ transfruntier billi jissahħu l-istrumenti ta' kooperazzjoni amministrattivi bejn l-awtoritajiet tat-taxxa u awtoritajiet oħra tal-infurzar tal-liġi.

Ftehimiet ta' assistenza reċiproka gew konklużi ma' Mercosur u l-Ażerbajġan. Il-klawżola kontra l-frodi giet inkorporata b'suċċess fil-ftehim ta' kummerċ hieles mal-Ġappun.

L-OLAF ikkoordina jew appoġġa 11-il operazzjoni doganali li b'suċċess iffukaw fuq diversi theddidiet, bħall-kutrabandu tas-sigaretti, il-frodi fuq l-introjt, il-prodotti ffalsifikati, iċ-ċaqliq illeċitu ta' flus u d-droga.

F'termini finanzjarji, il-pannelli solari impurtati kienu l-prodotti l-aktar affettwati minn frodi u irregolaritajiet. F'hafna każijiet, l-irregolaritajiet li jirrigwardaw il-pannelli solari kienu identifikati wara notifika ta' Għajnuna Reċiproka maħruġa mill-OLAF.

Proċedura ta' ksur tnediet rigward is-sottovalutazzjoni li taffettwa d-dħul tradizzjonali u mir-riżorsi proprji tal-VAT li ġie individwat fir-Renju Unit.

Enfasi fuq l-oqsma tan-nefqa

Ir-Regolament Omnibus jippromwovi is-simplifikazzjoni u l-kjarifikazzjoni tar-regoli finanzjarji. Fl-2017, id-dispożizzjonijiet marbutin mal-agrikoltura gew adottati, filwaqt l-abbozz tal-bidliet għall-oqsma tan-nefqa li jifdal jinhtieġ li jiġu adottati fl-2018.

Il-Kumitat Konsultattiv għall-Koordinazzjoni tal-Prevenzjoni ta' Frodi (COCOLAF) ipprepara gwida dwar senjalazzjonijiet ta' allarm u tal-ahjar prattiki fl-akkwist pubbliku u fir-rappurtar tal-irregolaritajiet.

L-analiżi ta' irregolaritajiet frodulent u mhux frodulent li ġew individwati u rrappurtati mill-awtoritajiet nazzjonali ikkonfermat is-sejbiet tal-2016 fir-rigward tas-setturi ewlenin f'riskju.

Tefgħet enfasi wkoll fuq il-metodi ta' detezzjoni li għenu fl-identifikazzjoni u biex jitpoġġew fil-mira każijiet frodulent u mhux frodulent ta' valur finanzjarju sinifikanti. Dawn jinvolve l-analiżi tar-riskju, tips minn informanti, żvelar ta' informazzjoni protetta u informazzjoni mill-midja.

L-istess analiżi turi wkoll ir-riżultati pożittivi mil-huqa permezz ta' koordinazzjoni aktar mill-qrib bejn l-awtoritajiet ġudizzjarji u amministrattivi.

Abbażi ta' dawn is-sejbiet, rakkomandazzjonijiet speċifiċi jiġu indirizzati lill-awtoritajiet nazzjonali sabiex jistrutturaw u jagħmlu użu sistematiku minn informazzjoni li tidhol mis-sorsi ta' hawn fuq.

Miżuri kontra l-frodi tal-Istati Membri

L-Istati Membri rrappurtaw l-adozzjoni ta' 73 miżura ewlenija sabiex jiġu protetti l-interessi finanzjarji u l-ġlieda kontra l-frodi tal-UE. Dawn ikopru ċ-ċiklu ta' kontra l-frodi kollu, iżda jiffukaw b'mod partikolari fuq id-detezzjoni u l-prevenzjoni. Għandhom x'jaqsmu prinċipalment mal-kontroll tal-fondi taħt ġestjoni kondiviża.

Il-maġġoranza tal-Istati Membri rrappurtaw dwar l-ghadd u n-natura ta' miżuri meħuda sabiex isir segwitu fuq ir-rakkomandazzjonijiet tal-2016; dan jista' jittqies pożittiv, iżda għad hemm lok għal titjib.

Id-detezzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet frodulent u mhux frodulent li jaffettwaw il-baġit tal-UE

Fl-2017 ġew irrapportati 15 213 irregolarità frodulent u mhux frodulent lill-Kummissjoni, 20,8 % inqas mill-2016. Dawn involvew madwar EUR 2,58 biljun, 8,6 % inqas mis-sena preċedenti.

L-1 146 irregolarità rrappurtata bħala frodulent kienu jinvolve madwar EUR 467 million ta' nefqa u dħul.

Id-detezzjoni ta' irregolarità timplika li ttiehdu miżuri korrettivi sabiex jiġu rkuprati l-ammonti finanzjarji irregolari involuti u li nbdew proċedimenti kriminali jekk kien hemm suspett ta' frodi.

L-Anness 1 juri għadd ta' irregolaritajiet irrapportati bħala frodulent li ġew identifikati minn Stat Membru. Dan l-ghadd juri r-riżultat ta' hidmet l-Istati Membri biex jikkumbattu l-frodi u l-attivitajiet illegali l-oħra li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-UE. L-ċifri ma għandhomx ikunu interpretati li jindikaw il-livell ta' frodi fit-territorji tal-Istati Membri.

1. INTRODUZZJONI

Kull sena, skont l-Artikolu 325(5) TFUE, il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri, tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport dwar il-miżuri meħuda biex jikkumbattu l-frodi u attivitajiet illegali oħra li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-UE.

L-UE u l-Istati Membri jaqsmu r-responsabbiltà għall-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE u għall-ġlieda kontra l-frodi. L-awtoritajiet tal-Istati Membri jiġġestixxu madwar 74 % tan-nefqa tal-UE u jiġbru r-riżorsi proprji tradizzjonali (TOR). Il-Kummissjoni tissorvelja dawn iż-żewġ oqsma, tistabbilixxi l-istandards u tivverifika l-konformità. Biex jipproteġu l-interessi finanzjarji tal-UE b'mod effettiv, il-Kummissjoni u l-Istati Membri jridu jaħdmu mill-qrib flimkien.

Dan ir-rapport jivvaluta din il-kooperazzjoni bl-għan li jtejjibha; għal dan l-iskop, huwa:

- jipprovdi sommarju tal-miżuri meħuda fil-livell tal-UE u tal-Istati Membri sabiex tikkumbatti l-frodi;
- jinkludi analiżi tal-kisbiet ewlenin tal-korpi nazzjonali u Ewropej fid-dettezzjoni u fir-rappurtar ta' frodi u ta' irregolaritajiet li jirrigwardaw in-nefqa u d-dhul tal-UE. Dan huwa b'mod partikolari bbażat fuq id-dettezzjoni ta' irregolaritajiet u ta' frodi rrapportati mill-Istati Membri f'konformità mar-regolamenti settorjali.

Ir-rapport huwa akkumpanjat minn sitt Dokumenti ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni (SWD - Commission Staff Working Documents), elenkati fl-Anness 3¹.

2. L-ARMONIZZAZZJONI U T-TISHIH TAL-ĠLIEDA KONTRA L-FRODI FL-UE: POLITIKI TRAŻVERSALI KONTRA L-FRODI, MIŻURI U RIŻULTATI

2.1. Xena legali ġdida: Atti legiżlattivi adottati mill-istituzzjonijiet tal-UE

F'dawn l-aħħar snin, il-Kummissjoni enfasizzat id-differenzi fl-approċi tal-awtoritajiet nazzjonali fil-ġlieda tagħhom kontra l-frodi u l-irregolaritajiet li jaffettwaw l-interessi tal-UE. Investigazzjonijiet mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) urew l-okkorrenzi li dejjem qed jiżdiedu ta' każijiet ta' frodi transnazzjonali.

Żewġ atti legiżlattivi importanti ġew adottati fl-2017 li se jiżguraw konverġenza lejn il-protezzjoni effettiva u tal-istess livell tal-baġit tal-UE, b'mod partikolari kontra l-frodi transfrontiera:

1. id-Direttiva dwar il-ġlieda kontra l-frodi, li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-UE, permezz tal-liġi kriminali (id-Direttiva PIF)²; kif ukoll
2. ir-Regolament li jimplimenta kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (l-UPPE)³.

L-adozzjoni ta' dawn iż-żewġ atti saret wara diversi snin ta' negozjati u tirrifletti l-impenn tal-istituzzjonijiet Ewropej u tal-Istati Membri fil-ġlieda kontra l-frodi, li hija ta' detriment għall-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

2.1.1. Direttiva dwar il-ġlieda kontra l-frodi, li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, permezz tal-liġi kriminali

Id-Direttiva tissostitwixxi l-Konvenzjoni tal-1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet Ewropej u l-protokoll tagħha (il-Konvenzjoni PIF)⁴ għas-26 Stat Membru marbutin biha. Il-Konvenzjoni PIF tibqa' tapplika għad-Danimarka u għar-Renju Unit.

¹ (i) Implimentazzjoni tal-Artikolu 325 mill-Istati Membri fl-2017;

(ii) Evalwazzjoni statistika tal-irregolaritajiet irrappurtati għall-oqsma tar-riżorsi proprji, ir-riżorsi naturali, il-politika ta' koeżjoni u l-assistenza ta' qabel l-adeżjoni u n-nefqa diretta;

(iii) Segwitu tar-rakkomandazzjonijiet għar-rapport tal-Kummissjoni dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE — il-ġlieda kontra l-frodi, 2016;

(iv) Sistema ta' Detezzjoni Bikrija u Esklużjoni (EDES - Early Detection and Exclusion System) — Bord imsemmi fl-Artikolu 108 tar-Regolament Finanzjarju;

(v) Harsa ġenerali annwali b'informazzjoni dwar ir-Riżultati tal-Programm Hercule III fl-2017; kif ukoll

(vi) Valutazzjoni tal-implimentazzjoni tal-Artikolu 43b tar-Regolament (KE) Nru 515/97.

² Id-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-liġi kriminali, ĠU L 198, 28.7.2017, p. 29-41.

³ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplimenta kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1).

⁴ L-Att tal-Kunsill tas-26 ta' Lulju (ĠU C 316, 27.11.1995, p. 48).

Id-Direttiva PIF:

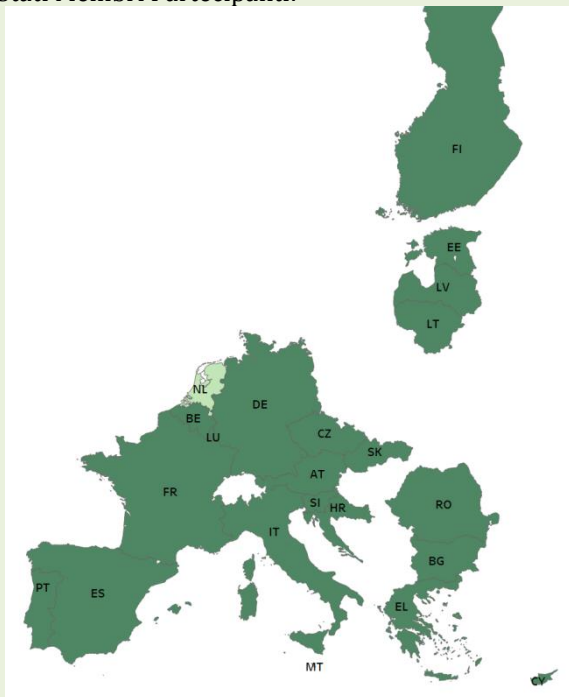
- tarmonizza d-definizzjonijiet, is-sanzjonijiet u l-limiti ta' żmien applikabbli għar-reati kriminali li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, inklużi l-frodi, il-korruzzjoni, ħasil il-flus u l-miżappropriazzjoni;
- tirrigwarda każijiet ta' frodi tal-VAT transfruntiera li jirriżultaw f'danni totali ta' mill-inqas EUR 10 miljun;
- tiffissa perjodu ta' sentejn għat-traspożizzjoni (sas-6 ta' Lulju 2019).

L-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE)

- stabbilit permezz ta' kooperazzjoni msaħħa (fil-bidu kienu 20 Stat Membru);
- it-twaqqif tiegħu kien waħda mill-prioritajiet ewlenin tal-Kummissjoni fil-qasam tal-gustizzja kriminali u parti mill-istrategija kumplessiva sabiex tiġi miġġielda l-frodi kontra l-baġit tal-UE;
- responsabbli għall-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u t-tressiq quddiem il-gustizzja ta' reati kriminali li jaffettwaw l-interessi tal-Unjoni, kif previst mid-"Direttiva PIF";
- mistenni jgħib politika ta' prosekuzzjoni aktar konsistenti u effettiva għar-reati li jaffettwaw il-baġit tal-UE: għadd oġġla ta' prosekuzzjonijiet, kundanni u livell akbar ta' rkupru.

2.1.2. Regolament li jimplimenta l-kooperazzjoni msaħħa dwar it-twaqqif ta' UPPE

Stati Membri Partecipanti:

Stati Membri oħra jistgħu jingħaqdu fil-futur.⁵

EUROPEAN PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE

STRATEGY

European Chief Prosecutor (supported by 2 Deputies)

- > Heading the EPPO, organising the work.
- > Contacts EU, EU countries and third parties.

College of Prosecutors

(one European Prosecutor per participating country)

- > Decision-making on strategic matters to ensure coherence, consistency and efficiency within and between cases.
- > Adoption of internal rules of procedure.

OPERATIONS

Permanent Chambers

(3 members: 2 European Prosecutors and chaired by the Chief Prosecutor, one of the Deputies, or another European Prosecutor)

- > Monitor and direct the investigations and prosecutions by the European Delegated Prosecutors (EDPs).
- > Operational decisions: bringing a case to judgment, dismissing a case, applying simplified procedure, refer case to national authorities, instruct EDPs to initiate investigation or exercise right of evocation.
- > European Prosecutor from the EU countries concerned supervises the EDP on behalf of the Permanent Chamber.

European Delegated Prosecutors (EDPs)

(at least two prosecutors per participating country)

- > Responsible for investigating, prosecuting and bringing to judgment cases falling within EPPO's competence.

⁵ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1550_en.htm
In-Netherlands (fl-14 ta' Mejju 2018) u Malta (fl-14 ta' Ġunju 2018) formalment innotifikaw lill-Kummissjoni bl-

intenzjoni tagħhom li jingħaqdu mal-UPPE u, f'konformità mal-Artikolu 331 TFUE, il-Kummissjoni attwalment qed tipprepara d-Deciżjonijiet li jikkonfermaw il-partecipazzjoni ta' dawn l-Istati Membri.

2.2. Infasslu l-gejjieni: L-inizjattivi legiſlattivu u ta' politika tal-istituzzjonijiet Ewropej

L-atti l-godda jirrikjedu l-adattament tal-istruttura attwali ta' kontra l-frodi għall-aħħar żviluppi sabiex tiġi żgurata l-koordinazzjoni meħtieġa bejn il-korpi kompetenti u l-awtoritajiet. Dan ix-xogħol se jkompli għall-ftit snin li ġejjin, b'mod partikolari fir-rigward tal-preparazzjoni tal-qafas legali li jirregola l-Qafas Finanzjarju Pluriennali għall-2021-2027.

It-taqsimu li jmiss tagħti ħarsa ġenerali lejn l-iżviluppi ewlenin li jikkonċernaw l-inizjattivi legiżlattivu u ta' politika tal-Kummissjoni fl-2017.

2.2.1. L-evalwazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013

Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013⁶ huwa l-qofol ta' dan il-qafas legali li jirregola l-mandat tal-OLAF biex iwettaq investigazzjonijiet amministrattivi dwar il-frodi, il-korruzzjoni u attivitajiet illegali oħra li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-UE.

Fit-2 ta' Ottubru 2017, skont l-Artikolu 19 tar-Regolament, il-Kummissjoni adottat rapport dwar l-evalwazzjoni tal-applikazzjoni tiegħu⁷.

L-evalwazzjoni ikkonkludiet li r-Regolament ippermetta lill-OLAF biex fil-mandat tiegħu jġib riżultati konkreti, u għab riżultati ċari fit-tweġġ tal-investigazzjonijiet, fil-kooperazzjoni ma' sħab u fi drittijiet għall-persuni kkonċernati. Fl-istess waqt, tenfasizza xi nuqqasijiet li jimpattaw fuq l-effikaċja u l-effiċjenza tal-investigazzjonijiet tal-OLAF. Dawn marbutin fost l-oħrajn ma':

- l-għodda investigattiva tal-OLAF;
- l-eżekuzzjoni tas-setgħat tal-OLAF;
- kundizzjonijiet uniformi fit-tweġġ tal-investigazzjonijiet interni fl-istituzzjonijiet, fil-korpi, fl-uffiċċji u fl-aġenziji tal-UE;
- diverġenzi fis-segwitu tar-rakkomandazzjonijiet tal-OLAF;
- id-dmijiet ta' kooperazzjoni mill-Istati Membri u mill-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni;
- il-koerenza globali tal-qafas legali applikabbli għall-investigazzjonijiet tal-OLAF;
- il-possibiltà li informazzjoni dwar kontijiet tal-bank tkun aċċessibbli; kif ukoll
- iċ-ċarezza dwar il-mandat tal-OLAF fil-qasam tal-VAT.

L-evalwazzjoni, rigward it-twaqqif tal-UPPE (ara t-taqsimu 2.1) u l-impatt tiegħu fuq ħidmet l-OLAF, tirrikonoxxi biċ-ċar il-ħtieġa biex tkompli tiġi rregolata r-relazzjoni bejn iż-żewġ korpi, u ssejjaħ biex isiru adattamenti rapidi għall-operazzjonijiet tal-OLAF sabiex jiġi żgurat li l-qafas legali jkun adattat għall-iskop tiegħu.

Il-Kummissjoni adottat fit-23 ta' Mejju 2018 proposta mmirata biex temenda r-Regolament, xprunata primarjament bit-twaqqif tal-UPPE, filwaqt li indirizzat ukoll ir-riżultati xejn ambigwi tal-evalwazzjoni sabiex tiżgura li l-OLAF jibqa' sieheb b'saħħtu u li jiffunzjona b'mod sħiħ mal-UPPE.

Ir-Regolament tal-UPPE diġà jhaddan dispożizzjonijiet biex jirregola r-relazzjoni bejn l-UPPE u l-OLAF. Dawn huma bbażati fuq il-prinċipji ta' kooperazzjoni mill-qrib, l-iskambju ta' informazzjoni, il-kumplimentarjetà u l-evitar tad-duplikazzjoni. Ir-regoli jenħtieġ li jiġu riflessi u kkumplimentati mill-emendi fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013, bl-oġettiv prinċipali jkun li tissaħħaħ il-ġlieda kontra l-frodi li taffettwa l-baġit tal-Unjoni permezz ta' politika integrata, li OLAF b'saħħtu u li jiffunzjona b'mod sħiħ jwettaq permezz tagħha investigazzjonijiet amministrattivi biex jikkumplimentu l-approċċ tal-UPPE fil-liġi kriminali.

L-enfasi qiegħda fuq l-oqsma li fihom attwalment ir-Regolament jqajjem diverġenzi sinifikanti fil-mod ta' kif l-OLAF jopera fl-Istati Membri, bħalma huma l-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post, l-aċċess għall-informazzjoni tal-kontijiet tal-bank u l-assistenza mill-awtoritajiet nazzjonali.

⁶ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immedjati mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jħassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁷ Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-Evalwazzjoni tal-applikazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 (COM(2017) 589);

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2017:589:FIN>

u l-SWD(2017) 332 li jakkumpanjah;

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=SWD:2017:332:FIN&from=EN>.

Ir-rapport kien appoġġat minn studju indipendenti (Evalwazzjoni tal-applikazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 dwar l-investigazzjonijiet mwettqa mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi) u kien ibbażat fuq konsultazzjoni wiesgħa ma' partijiet ikkonċernati, inkluża konferenza li kienet tinvolvi 250 parteċipant min firxa wiesgħa ta' gruppi ta' partijiet ikkonċernati. Kien hemm ukoll miegħu l-Opinjoni 2/2017 tal-Kumitat Superviżorju tal-OLAF;

http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/sites/default/files/opinion_2_2017.pdf.

2.2.2. Il-ġlieda kontra l-korruzzjoni fl-UE

Fl-2017, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni kienet prijorità fil-proċess ta' governanza ekonomika tas-Semestru Ewropew. Bosta Rappurtar mill-Pajjiżi⁸ inkluda valutazzjoni tax-xena legali, istituzzjonali u ta' politika għal kontra l-korruzzjoni, inkluż il-progress u l-isfidi li jkun għad fadal.

Diversi Stati Membri rċevew ukoll rakkomandazzjonijiet⁹ biex jieħdu azzjoni sabiex itejbu t-trasparenza, jsaħħu l-prevenzjoni tal-kunflitt ta' interess, jiġġieldu l-pagamenti informali fil-kura tas-saħħa jew iżidu l-isforzi kontra l-korruzzjoni fl-amministrazzjoni pubblika, fil-ġudikatura u fl-akkwist pubbliku.

Fil-qafas tal-programm ta' kondivizzjoni tal-esperjenza fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni tal-UE, il-Kummissjoni organizzat tliet workshops għall-qsim tal-esperjenzi fl-2017, filwaqt li laqgħet 100 Prattikant u espert ta' kontra l-korruzzjoni mill-amministrazzjonijiet nazzjonali tal-Istati Membri, minn organizzazzjonijiet internazzjonali, mis-soċjetà ċivili, mid-dinja akkademika kif ukoll partijiet ikkonċernati oħra. Dawn il-workshops iffakilitaw l-iskambju tal-aħjar prattiki f'dawn l-oqsma tematiċi: fl-indikaturi ta' kontra l-korruzzjoni (Brussell, Marzu 2017), il-kunflitti ta' interess u l-prattika tal-"bibien li jdur" (Barċellona, Ġunju 2017), kif ukoll l-impatt ekonomiku tal-korruzzjoni (Brussell, Diċembru 2017).

Sejha għal proposti¹⁰ għal proġetti mfasslin biex jipprevjenu u jikkumbattu l-korruzzjoni fl-Istati Membri tnediet f'Diċembru 2017, li kienet tiswa b'kollox EUR 2,2 miljun.

Il-Kummissjoni u l-OLAF ipparteċipaw b'mod attiv f'diversi fora ta' kontra l-korruzzjoni Ewropej u internazzjonali, bħall-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti kontra l-Korruzzjoni, l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi, il-Grupp ta' Hidma kontra l-korruzzjoni tal-G20 u s-Shab Ewropej Kontra l-Korruzzjoni (EPAC) / in-Netzwerk Ewropew tal-Punti ta' Kuntatt kontra l-Korruzzjoni (EACN). L-EACN adotta d-Dikjarazzjoni ta' Lisbona f'Novembru 2017¹¹ filwaqt li talab lil dawh li jieħdu d-deċiżjonijiet biex iqawwu l-ġlieda kontra l-korruzzjoni.

⁸ https://ec.europa.eu/info/publications/2017-european-semester-country-reports_en

⁹ https://ec.europa.eu/info/publications/2017-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations_en

¹⁰ ISFP-2017-AG-CORRUPT.

¹¹ http://www.epac-eacn.org/downloads/declarations/doc_view/167-lisbon-declaration-2017

2.2.3. Proposta sabiex jiġi rivedut ir-Regolament Finanzjarju u ċerti regoli finanzjarji settorjali (Omnibus)

Fl-2017, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill iddeliberaw fuq il-proposta tal-Kummissjoni ta' Settembru 2016¹² dwar revizzjoni komprensiva u ambizzjuża tar-Regolament Finanzjarju¹³ u bidliet korrispondenti fir-regoli finanzjarji settorjali għal diversi programmi pluriennali.

Il-proposta hija mmirata biex ir-regoli finanzjarji tal-Unjoni jiġu modernizzati u simplifikati kif ukoll biex jissahħu s-sistemi fis-seħh biex il-baġit tal-UE jiġi protett mill-frodi u mill-irregolaritajiet finanzjarji. Fost l-oħrajn issaħħah ir-regoli dwar l-evitar tat-taxxa għas-shab fl-implimentazzjoni tal-UE, u tiċċara li d-dmir li l-kunflitti ta' interess jiġu evitati japplika għal kull xorta ta' implimentazzjoni tal-fondi tal-UE (inkluż fil-livell tal-Istati Membri). Is-simplifikazzjoni minnha nfisha jenħteġ li tnaqqas l-għadd ta' żbalji, iżda fil-prattika żżid ukoll l-impatt tal-politiki u tar-riżultati tagħhom.

Fin-negozjati legiżlattivi, fuq talba tal-Parlament, ir-raġunijiet għall-eskluzjoni ta' benefiċjarji inaffidabbli ta' finanzjament mill-UE komplew jissahħu, b'mod partikolari fir-rigward tal-"kumpaniji tal-isem". Xi wħud mill-bidliet proposti, relatati ma' politiki agrikoli, dahlu fis-seħh separatament bir-Regolament (UE) 2017/2393,¹⁴ filwaqt li huwa mistenni li r-Regolament

¹² Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni u li temenda r-Regolament (KE) Nru 2012/2002, ir-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1305/2013, (UE) Nru 1306/2013, (UE) Nru 1307/2013, (UE) Nru 1308/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, (UE) Nru 652/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (COM(2016) 605).

¹³ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002, (ĠU L 298, 26.10.2012, p.1), li ġie emendat l-aħħar bir-Regolament (UE, Euratom) Nru 2015/1929 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Ottubru 2015, (ĠU L 286, 30.10.2015, p. 1).

¹⁴ Ir-Regolament (UE) 2017/2393 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2017 li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1305/2013 dwar appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR), (UE) Nru 1306/2013 dwar il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni, (UE) Nru 1307/2013 li jistabbilixxi regoli għal pagamenti diretti lill-bdiewa taħt skemi ta' appoġġ fil-qafas tal-politika agrikola komuni, (UE) Nru 1308/2013 li jistabbilixxi organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli u (UE) Nru 652/2014 li jistabbilixxi dispozizzjonijiet għall-ġestjoni tan-nefqa marbuta mal-katina alimentari, mas-saħħa tal-annimali u mat-trattament xieraq tal-annimali, u marbuta mas-saħħa tal-pjanti u mal-materjal riproduttiv tal-pjanti (ĠU L 350, 29.12.2017, p. 15).

Finanzjarju l-ġdid u l-emendi fir-regoli settorjali li jifdal se jiġu adottati fit-tielet semestru tal-2018.

2.2.4. *Il-koperazzjoni internazzjonali*

Il-Kummissjoni, sabiex tiġġieled b'mod effettiv il-frodi li taffettwa l-baġit tal-UE lil hinn mill-fruntieri tagħha, kompliet iddaħħal dispożizzjonijiet kontra l-frodi fil-ftehimiet ma' pajjiżi mhux tal-UE u f'mudelli ta' ftehimiet ta' delega u dwar għotjiet ma' istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali u organizzazzjonijiet internazzjonali oħra.

Fl-2017, l-OLAF organizza żewġ attivitajiet biex jappoġġa pajjiżi mhux tal-UE:

- is-seminar annwali tiegħu (li seħħ f'Montenegro), għal awtoritajiet shab f'pajjiżi kandidati u pajjiżi kandidati potenzjali, dwar l-aħjar prattiki fid-detezzjoni u r-rappurtar ta' frodi; kif ukoll
- workshop kontra l-frodi bil-partecipazzjoni tas-servizzi kollha rilevanti kontra l-frodi u l-korruzzjoni fil-Georgia, biex jgħinhom jimplimentaw id-dispożizzjonijiet kontra l-frodi tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni UE-Georgia.

L-OLAF iffirma wkoll arrangamenti amministrattivi ta' kooperazzjoni ma' awtoritajiet shab fit-Tunizija u fil-Kosovo.¹⁵

2.2.5. *L-Istrateġija tal-Kummissjoni Kontra l-Frodi (CAFS)*

Il-Kummissjoni qed tikkunsidra li taġġorna s-CAFS li giet adottata fl-24 ta' Ġunju 2011,¹⁶ li l-oġġettiv tagħha huwa li ttejjeb il-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-investigazzjoni tal-frodi u tiżgura li s-sanzjonar, l-irkupru u d-deterrent adegwati huma prijorità fuq l-aġenda tal-Kummissjoni.

Il-biċċa l-kbira tal-azzjonijiet tas-CAFS issa ġew finalizzati jew għadhom għaddejjin. Id-dipartimenti kollha tal-Kummissjoni introduċew Strateġiji Kontra l-Frodi settorjali (AFS-Anti-Fraud Strategies) għall-oqsma ta' politika rispettivi tagħhom.

Fl-2017, il-Kummissjoni wettqet evalwazzjoni tal-implimentazzjoni kumplessiva tas-CAFS. L-evalwazzjoni tkejjel il-progress li ntlaħaq sa mill-adozzjoni tas-CAFS fl-2011 apparagun tal-oġġettivi ddikjarati, filwaqt li tqis l-iżviluppi f'termini ta' politiki tal-UE fil-qasam ta' kontra l-frodi, ir-riskji

ta' frodi korrispondenti u l-istrutturi emergenti ta' frodi. Ir-riżultati għandhom iservu bħala l-bażi għat-teħid ta' deċiżjonijiet dwar liema s-CAFS jenħtieġ li tiġi aġġornata. L-evalwazzjoni se tkopri l-perjodu minn mindu giet adottata s-CAFS u se tevalwa r-relevanza, l-effikaċja, l-effiċjenza u l-koerenza tagħha.

2.2.6. *Implimentazzjoni tal-Programm Hercule*

Il-programm Hercule III 2014-2020¹⁷ jippromwovi attivitajiet għall-ġlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni u kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-UE. Fl-2017, ir-raba' sena tal-implimentazzjoni tiegħu, baġit ta' EUR 14,95 miljun sar disponibbli¹⁸ għal:

- finanzjament ta' azzjonijiet sabiex tissaħħaħ il-kapaċità operazzjonali u teknika tal-forzi tad-dwana u l-pulizija fl-Istati Membri, kif ukoll appoġġ tal-IT, (75 % tal-baġit tal-programm); kif ukoll
- attivitajiet ta' taħriġ u konferenzi, inkluż it-taħriġ tal-forensika diġitali għall-persunal impjegat mill-aġenziji għall-infurzar tal-liġi fl-Istati Membri u pajjiżi shab, (25 % tal-baġit).

Il-benefiċjarji ta' għotjiet minn Hercule III iddikjaraw suċċess sostanzjali li ntlaħaq bl-għajjn ta' tagħmir u taħriġ iffinanzjat permezz tal-programm,¹⁹ bħal:

- is-sekwestru ta' sigaretti u tabakk kontrafatti u bil-kutrabandu;
- Id-detezzjoni ta' skemi ta' frodi godda u ta' networks ta' organizzazzjonijiet kriminali; kif ukoll
- operazzjonijiet u investigazzjonijiet ta' irregolaritajiet u ta' korruzzjoni mwettqa kontra l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

2.3. *Il-ġurisprudenza tal-QĠUE*

Fl-2017, tliet sentenzi mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE) żdiedu mal-ġurisprudenza dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE. Tnejn (il-kawżi *Alytaus*²⁰ u *Glencore*)²¹ ttrattaw

¹⁵ Mal-Ispettorat tal-Finanzi Ġenerali tat-Tuneżija u mal-pulizija tal-Kosovo* rispettivament.

* Dan l-isem huwa mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u huwa konformi mal-UNSCR 1244 (1999) u l-Opinjoni tal-QIĠ dwar id-dikjarazzjoni tal-indipendenza tal-Kosovo.

¹⁶ COM(2011) 376 final.

¹⁷ Ir-Regolament (UE) Nru 250/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 li jistabbilixxi programm għall-promozzjoni ta' attivitajiet fil-qasam tal-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni Ewropea (il-programm Ercole III) u li jhassar id-Deċiżjoni Nru 804/2004/KE (GU L 84, 20.3.2014, p. 6).

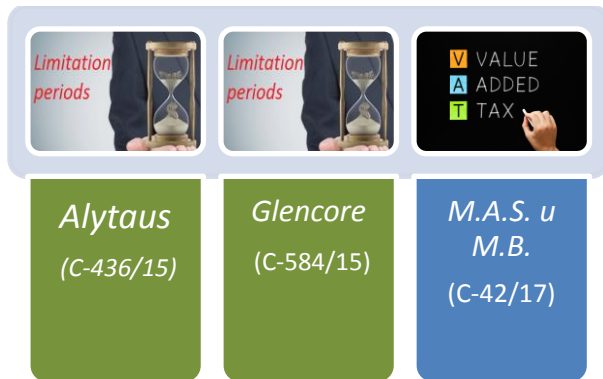
¹⁸ Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni C(2017) 1120 final tat-22 ta' Frar 2017.

¹⁹ Għal dettalji ara l-SWD msemija fin-nota 1 ta' qiegħ il-paġna, il-punt (v).

²⁰ Il-kawża C-436/15, Talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE mill-*Lietuvos vyriausios administracinis teismas* (il-Qorti Amministrattiva Suprema tal-Litwanja), permezz tad-deċiżjoni tal-10 ta' Lulju 2015, li waslet il-Qorti fl-10 ta' Awwissu 2015, fil-proċedimenti ta' *Lietuvos*

kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu mal-perijodu ta' limitazzjoni, filwaqt li t-tielet kawża (M.A.S. u M.B.)²² kienet relatata mal-VAT, fejn b'mod partikolari ġew iċċarati xi aspetti tas-sentenza ta' *Taricco*.

Illustrazzjoni 2: Il-ġurisprudenza tal-QĠUE dwar kwistjonijiet relatati mal-PIF (2017)

2.3.1. Perijodi ta' limitazzjoni: il-kawża Alytaus u Glencore

F'*Alytaus*, il-Qorti iċċarat it-tifsira tal-perjodu ta' limitazzjoni²³ għal irregolarità li twettqet fil-kuntest ta' programm pluriennali u fil-każ ta' irregolarità "kontinwa jew ripetuta". Iċċarat ukoll meta programm pluriennali jista' jitqies bħala "mitmum definittivament".

Fi *Glencore*, il-Qorti pprovdiet aktar kjarifiki fir-rigward tal-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet msemija fl-Artikolu 3(1) u (4) tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 b'referenza għall-irkupru ta' pretensjonijiet.

Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra vs "Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras" UAB, sentenza tal-Qorti (it-Tielet Awla), il-15 ta' Ġunju 2017;

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=191811&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=120020>

²¹ Il-kawża C-584/15 *Glencore Céréales France vs Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)*, sentenza tal-Qorti (ir-Raba' Awla), it-2 ta' Marzu 2017;

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d0f130de433267059163433db6acf2f7ed8ab2e8.e34KaxiLc3eQc40LaxqMbN4Pb38Me0?text=&docid=188526&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=119378>

²² Il-kawża C-42/17, Talba għal deċizzjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE mill-Corte costituzionale (il-Qorti Kostituzzjonali, l-Italja), permezz tad-deċizzjoni tat-23 ta' Novembru 2016, li waslet il-Qorti fis-26 ta' Jannar 2017, fil-proċedimenti kriminali kontra M.A.S., M.B., sentenza tal-Qorti (l-Awla Manja), il-5 ta' Dicembru 2017;

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d0f130de433267059163433db6acf2f7ed8ab2e8.e34KaxiLc3eQc40LaxqMbN4Pb38Me0?text=&docid=197423&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=122561>

²³ Skont it-tifsira tal-Artikolu 3(1) tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 2988/95.

2.3.2. il-VAT: Il-kawża M.A.S.

Bħala riżultat tas-sentenza ta' M.A.S., biex l-Istati Membri ma jonqsux mill-obbligi tagħhom skont l-Artikolu 325(1) u (2) TFUE, iridu jiżguraw li pieni kriminali effettivi u ta' deterrent jiġu adottati f'każijiet ta' frodi serji li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-UE fir-rigward tal-VAT.²⁴

2.4. Miżuri meħuda mill-Istati Membri

2.4.1. Sommarju

Dan is-sommarju jagħti ħarsa generali lejn ix-xejriet u l-prijoritajiet li jirrigwardaw il-miżuri kontra l-frodi tal-Istati Membri, iżda ma huwiex eżawrjenti; L-Istati Membri intalbu biex isemmu tliet miżuri kontra l-frodi l-aktar, iżda xi wħud seta' kellhom aktar²⁵.

Fl-2017, l-Istati Membri rrapportaw dwar 73 miżura²⁶ sabiex jiġu mħarsa l-interessi finanzjarji tal-UE u tiġi miġġielda l-frodi. Il-miżuri koprew iċ-ċiklu kollu kemm hu ta' kontra l-frodi, l-aktar fil-qasam tal-ġestjoni kondiviża, iżda wkoll ir-reati finanzjarji, id-dwana u l-kummerċ illeċitu, l-akkwist pubbliku, il-kunflitt ta' interess, strategiji kontra l-korruzzjoni u l-frodi, il-kriminalità organizzata, is-servizzi ta' koordinazzjoni kontra l-frodi (AFCOSs - anti-fraud coordination services), id-definizzjoni ta' frodi u l-informaturi. Il-biċċa l-kbira tal-miżuri kkonċernaw id-detezzjoni, segwita mill-prevenzjoni, l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni, l-irkupru u s-sanzjonijiet.

Il-maġġoranza (77 %) kienu settorjali aktar milli trażversali (23 %). Mill-miżuri settorjali, 15 ikkonċernaw id-dhul fl-oqsma tal-frodi tat-taxxa u tad-dwana. Wiehed u erbghin miżura oħra kkonċernaw in-nefqa, u koprew l-oqsma kollha tal-baġit. Il-miżuri settorjali se jiġu indirizzati fil-paragrafi speċifiċi ddedikati għal oqsma differenti tal-baġit filwaqt li din it-taqsimat tittratta l-miżuri trażversali.

²⁴ Il-kawża C-42/17 M.A.S., il-paragrafu 35, li tirreferi għas-sentenza ta' *Taricco* (il-Kawża C-105/14);

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=167061&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=124335>

²⁵ Il-miżuri rrapportati huma analizzati fid-dettall fl-SWD imsemmi fin-nota 1 ta' qiegħ il-paġna, il-punt (i).

²⁶ Xi wħud minn dawn kienu parti minn pakkett li jinkludi pereżempju miżuri leġiżlattivi, amministrattivi, operattivi jew organizzattivi, adottati flimkien biex fl-istruttura istituzzjonali ta' pajjiż jiġu applikati fl-livelli differenti. Dan it-t-total ta' miżuri rrapportati għal 111.

2.4.1.1. L-istrategiji nazzjonali kontra l-frodi (NAFS - National anti-fraud strategies)

Sat-tmiem tal-2017, għaxar Stati Membri²⁷ adottaw strategija nazzjonali kontra l-frodi u bagħtuha lill-Kummissjoni. Dan juri l-fehim tagħhom dwar l-importanza ta' approċċ strateġiku biex jiġu miġġielda l-frodi u l-irregolaritajiet. Il-Kummissjoni tilqa' dawn l-iżviluppi u tistieden lill-Istati Membri l-oħra biex jabbozzaw dawn l-istrategiji.

2.4.1.2. L-akkwist pubbliku u l-korruzzjoni

Hafna mill-miżuri ta' akkwist pubbliku adottati mill-Istati Membri fl-2017 huma mmirati biex jiġġieldu l-korruzzjoni u l-kunflitti ta' interess, kif ukoll biex tizzied it-trasparenza. Sitt Stati Membri²⁸ rrappurtaw li hađu dawn il-miżuri.

2.4.1.3. Miżuri oħrajn

Miżuri trasversali oħra rrappurtati jikkonċernaw prinċipalment il-kriminalità finanzjarja u organizzata (ir-Repubblika Ċeka, il-Polonja u l-Litwanja), ir-rieżami tal-organizzazzjoni u tal-kompetenzi ta' korpi speċifiċi (il-Greċja u l-Isvezja) jew it-titjib fil-koooperazzjoni ta' bejn l-aġenziji.

Tliet Stati Membri rrappurtaw miżuri sabiex jindirizzaw id-dhul u n-nefqa ta' ċerti setturi²⁹:

- Il-Latvja nediet kampanja nazzjonali kontra l-frodi (#FraudOff!) sabiex tissensibilizza l-pubbliku dwar il-frodi, ikkumplementata minn taħriġ speċifiku għall-amministrazzjonijiet kkonċernati;
- L-Italja hadet passi biex tgħaqqad inizjattivi amministrattivi u penali biex tibni mill-gdid il-flussi finanzjarji illeċiti u taħtaf l-assi ta' organizzazzjonijiet kriminali; kif ukoll
- Is-Slovenja hadet passi biex issaħħaħ ir-rata ta' detezzjoni u ta' għeluq ta' każijiet ta' atti kriminali li qed jikkawżaw ħsara lill-baġit tal-UE.

2.4.2. L-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet tal-2016

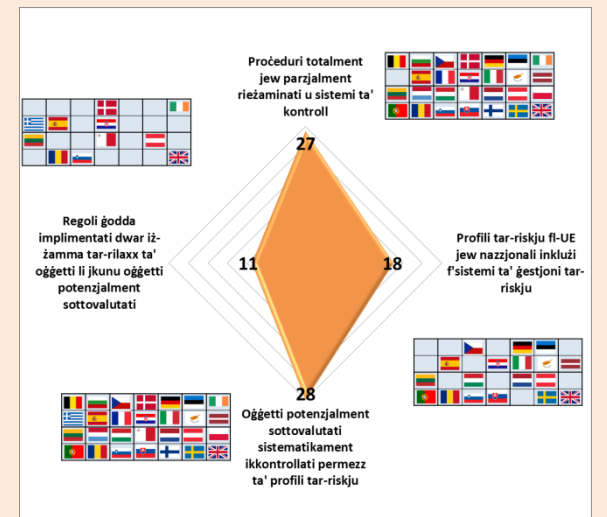
Fir-rapport tal-PIF tal-2016, il-Kummissjoni għamlet erba' rakkomandazzjonijiet lill-Istati Membri; waħda kellha fil-mira d-dhul u tlieta n-nefqa.

Kollox ma' kollox, is-segwitu tar-rakkomandazzjonijiet (ara d-dijagrammi ta' hawn

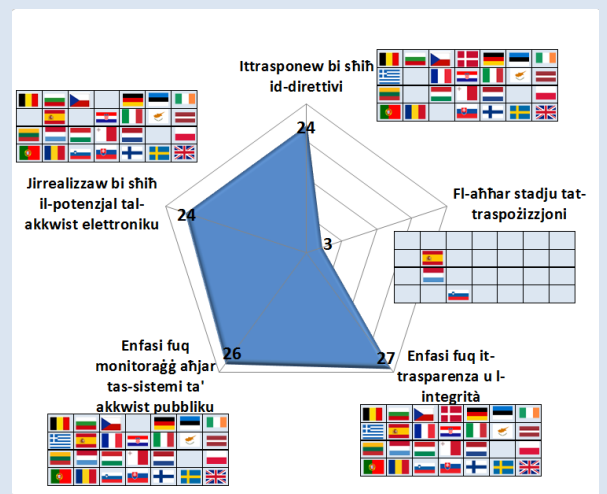
taħt) urew li saru jew qed isiru sforzi sinifikanti u kostruttivi mill-Istati Membri³⁰. Il-biċċa l-kbira tar-rakkomandazzjonijiet ingħataw l-attenzjoni kif xieraq mill-maġġoranza tal-Istati Membri³¹.

Il-Kummissjoni rrakkomandat li l-Istati Membri biex:

(1) jirrieżaminaw l-istrategija tagħhom ta' ġestjoni u kontroll fir-rigward tal-valutazzjoni doganali

(2) jittrasponu b'mod sħiħ id-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku riveduti

²⁷ il-Bulgarija, il-Kroazja, ir-Repubblika Ċeka, Franza, il-Greċja, l-Ungerija, l-Italja, il-Latvja, Malta u s-Slovakkja. Ir-Rumanija kellha NAFS fl-imghoddi, iżda llum għadda żmienha.

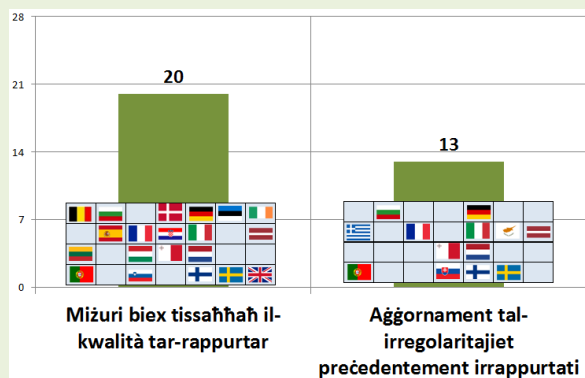
²⁸ Ir-Repubblika Ċeka, Spanja, Malta, l-Estonja, Ċipru, u r-Rumanija.

²⁹ Għalkemm l-Istati Membri ma jiddefinixxux b'mod esplicitu dawn il-miżuri bħala trasversali, huwa f'din it-taqsimha li l-aħjar li jissemmew.

³⁰ Ir-Renju Unit ma pprova l-ebda informazzjoni rigward is-segwitu għar-rakkomandazzjonijiet.

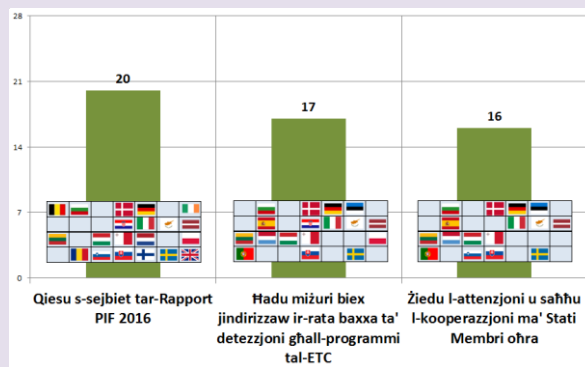
³¹ Analizi ddettaljata tar-risposti tinsab fl-SWD imsemmi fin-nota 1 ta' qiegħ il-paġna, il-punt (i).

(3) *itejbu l-kwalità tad-data meta jirrapportaw irregolaritajiet*

Madankollu, għad hemm lok għal titjib, bħall-implimentazzjoni ta' regoli ġodda dwar is-sottovalutazzjoni tad-dwana u r-rifjut li tiġi rilaxxata l-merkanzija meta jkun hemm dubju; jista' jiġi kkunsidrat l-użu ta' profili tar-riskju fl-UE kollha abażi ta' "prezzijiet medji netti". Jistgħu jsiru aktar sforzi biex jiġu żgurati proċeduri elettronici tal-akkwist pubbliku. Barra minn hekk, xi Stati Membri jipprovdu jew jorganizzaw taħriġ u seminars dwar l-użu ta' sistemi tal-IT għal skopijiet ta' rappurtar, sabiex itejbu l-kwalità tad-data u jaġġornaw irregolaritajiet li diġà jkunu rappurtati, Stati Membri oħra jistgħu jintensifikaw l-isforzi tagħhom. Fl-aħħarnett, il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri tista' titjeb fir-rigward tat-theddida li dejjem qed tikber tal-frodi transnazzjonali, u fir-rigward tal-programmi ta kooperazzjoni territorjali Ewropea.

(4) *iqisu l-konklużjonijiet tal-analiżi tar-riskju*

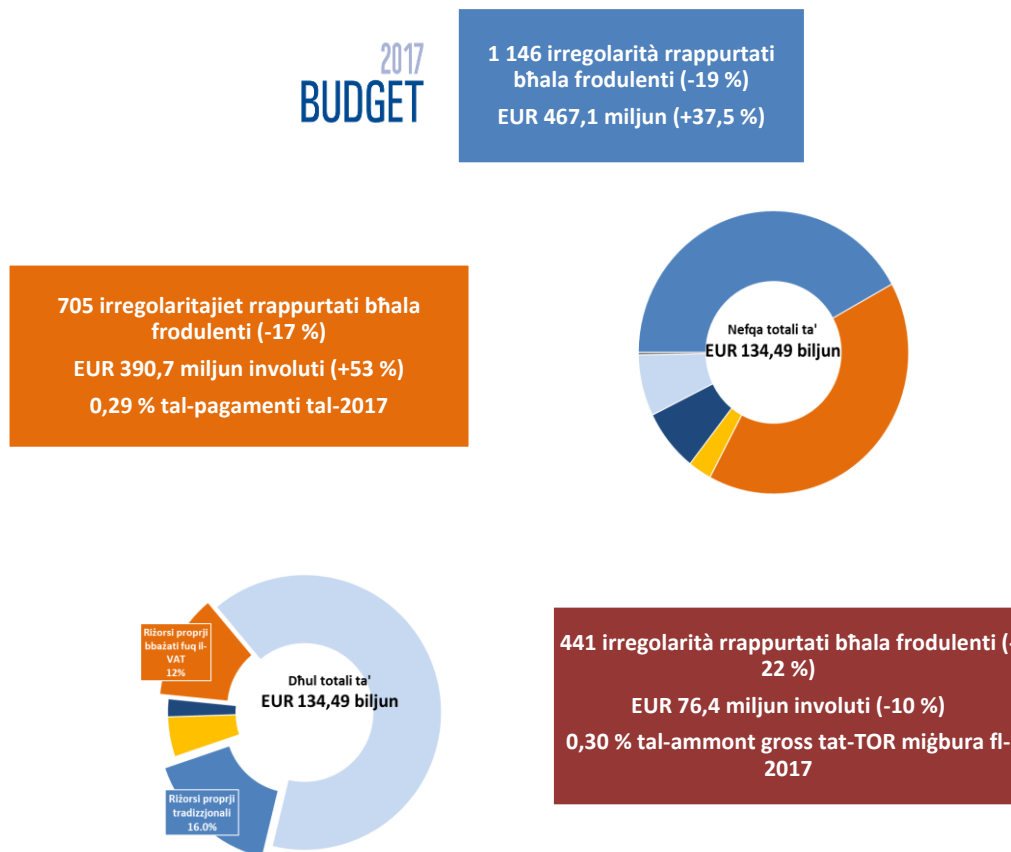

2.5. Sommarju ta' statistika dwar l-irregolaritajiet u l-frodi identifikati³²

Fl-2017 ġew irrapportati 15 213 irregolarità frodulent u mhux frodulent lill-Kummissjoni, 20,8 % inqas mill-2016. Dawn involvew madwar EUR 2,58 biljun, 8,6 % inqas mis-sena preċedenti.

Id-detezzjoni ta' irregolarità timplika li ttiehdu miżuri korrettivi sabiex jiġu rkuprati l-ammonti finanzjarji irregolari involuti u li nbdew proċedimenti kriminali jekk kien hemm suspett ta' frodi.

³² Għal analiżi ddettaljata tal-irregolaritajiet irrapportati, ara l-SWD imsemmi fin-nota 1 f'qiegħ il-paġna, il-punt (ii).

2.5.1. Irregolaritajiet frodulent i identifikati

L-għadd ta' irregolaritajiet irrapportati bħala frodulent i (li jinkludu każijiet ta' frodi ssuspettata jew stabbilita) u l-ammonti relatati ma humiex indikatur dirett tal-livell ta' frodi li jaffettwa l-baġit tal-UE. Dawn pjuttost jindikaw kemm-il każ ta' frodi potenzjali qed jiġi identifikat mill-Istati Membri u mill-korpi tal-UE.

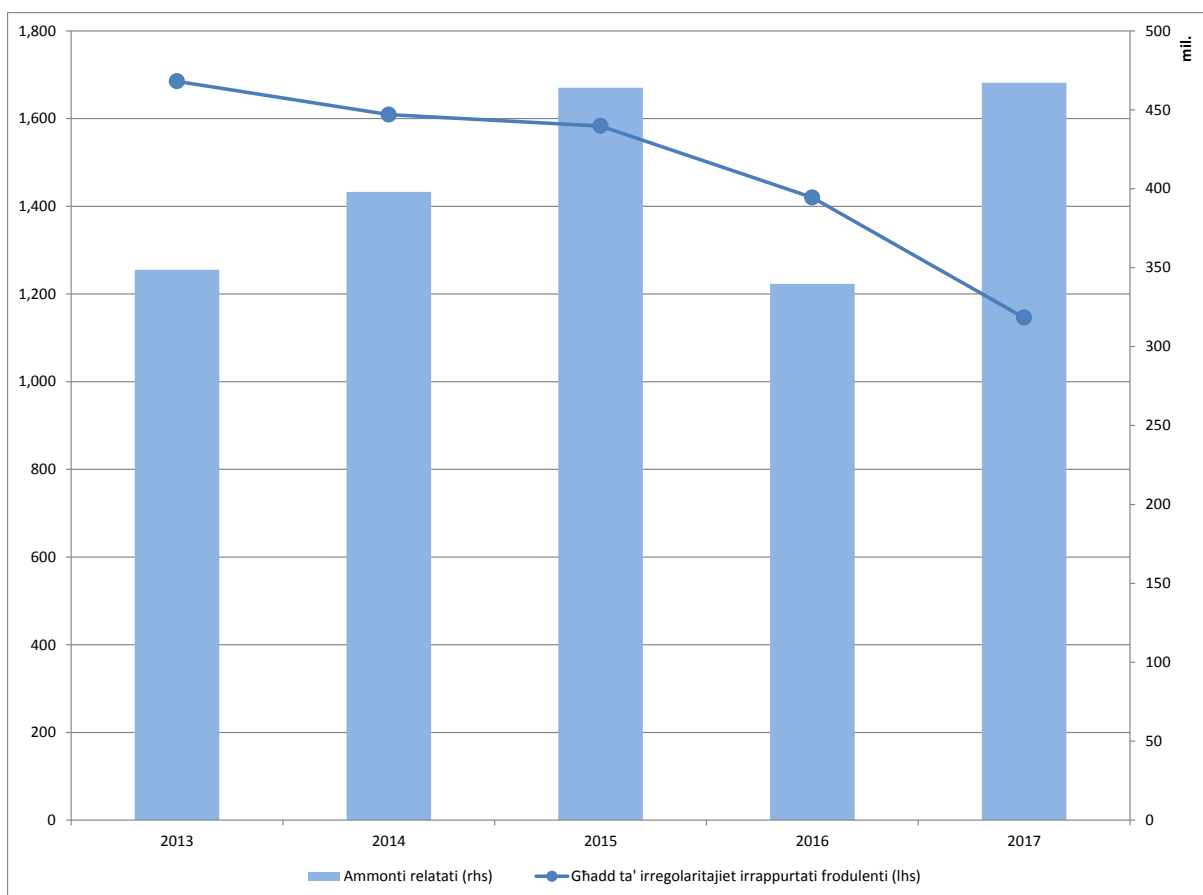
Fl-2017, gew irrapportati 1 146 irregolarità bħala frodulent i (jiġifieri 7,5 % tal-irregolaritajiet kollha identifikati u rrapportati),³³ li jinvolve madwar EUR 467 miljun (li jirrappreżentaw 18,1 % tal-ammonti finanzjarji kollha affettwati mill-irregolaritajiet)³⁴ u li jkopru kemm in-nefqa kif ukoll id-dhul, kif muri fi Figure 3.

L-għadd ta' irregolaritajiet frodulent i rrapportati fl-2017 naqas b'19,3 % meta mqabbel mal-2016 filwaqt li l-ammonti finanzjarji involuti żdiedu b'37,5 %. Meta wieħed ihares lejn perġodu ta' hames snin (2013-2017), dan kien 32 % inqas mill-2013, u 23 % inqas mill-medja ta' hames snin. Madankollu, l-impatt finanzjarju jvarja b'mod sinifikanti (ara l-Illustrazzjoni 4), peress li jista' jiġi affettwat minn każijiet individwali li jinvolve ammonti kbar ħafna.

³³ Dan l-indikatur huwa l-livell tal-frekwenza tal-frodi (FFL - fraud frequency level). Ara t-taqsima 2.3.2 tad-dokument ta' ħidma tal-persunal tal-Kummissjoni *Methodology regarding the statistical evaluation of reported irregularities for 2015 (Metodoloġija fir-rigward tal-evalwazzjoni statistika tal-irregolaritajiet irrapportati għall-2015)* (SWD(2016) 237 final).

³⁴ Dan l-indikatur huwa l-livell tal-ammont tal-frodi (FAL - fraud amount level). Ara t-taqsima 2.3.3 tad-dokument imsemmi fin-nota ta' qiegħ il-paġna 33.

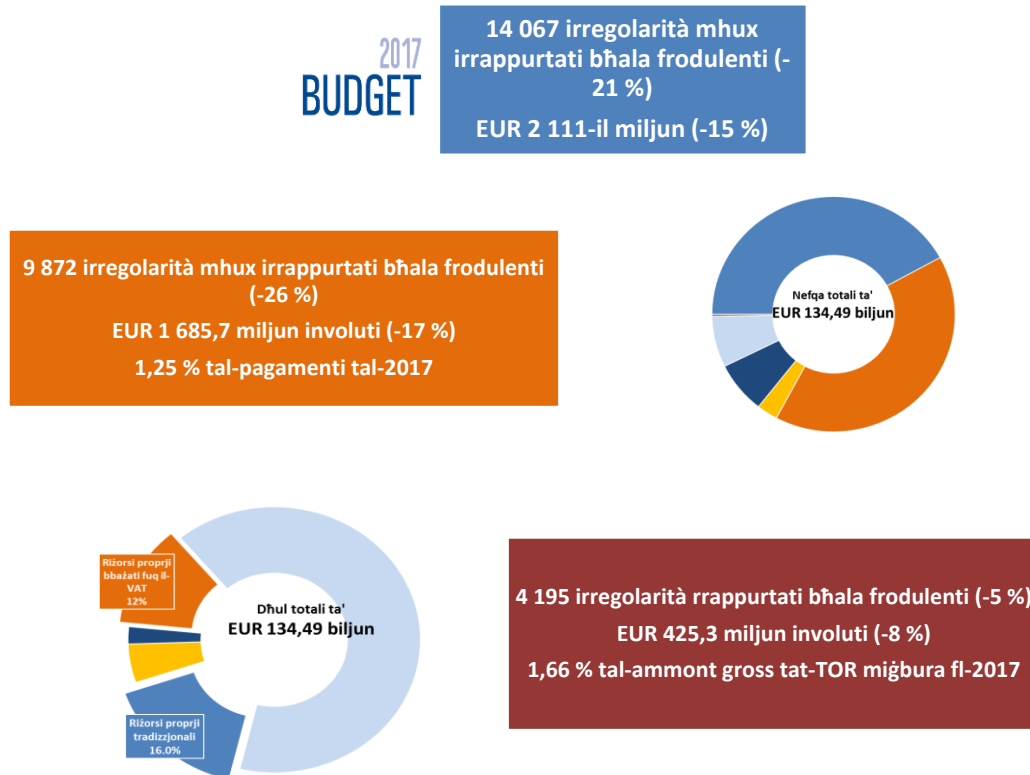
Illustrazzjoni 4: L-irregolaritajiet irrappurtati bħala frodulent u l-ammonti relatati, 2013-2017

Analizi tal-irregolaritajiet frodulent kollha rrapportati fl-2017, skont l-Istat Membru u skont is-settur tal-baġit, hija ppreżentata fl-Anness 1.

2.5.2. L-identifikazzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet mhux frodulent

Fl-2017, 14,067 irregolarità li ma kinux irrappurtati bħala frodulent ġew innotifikati lill-Kummissjoni (20,9 % inqas mill-2016). Iċ-ċifri naqsu għas-setturi kollha ħlief qabel l-ażerbaġġ. L-ammonti finanzjarji involuti naqsu b'madwar EUR 2,1 billion, kif muri fi Figure 5.

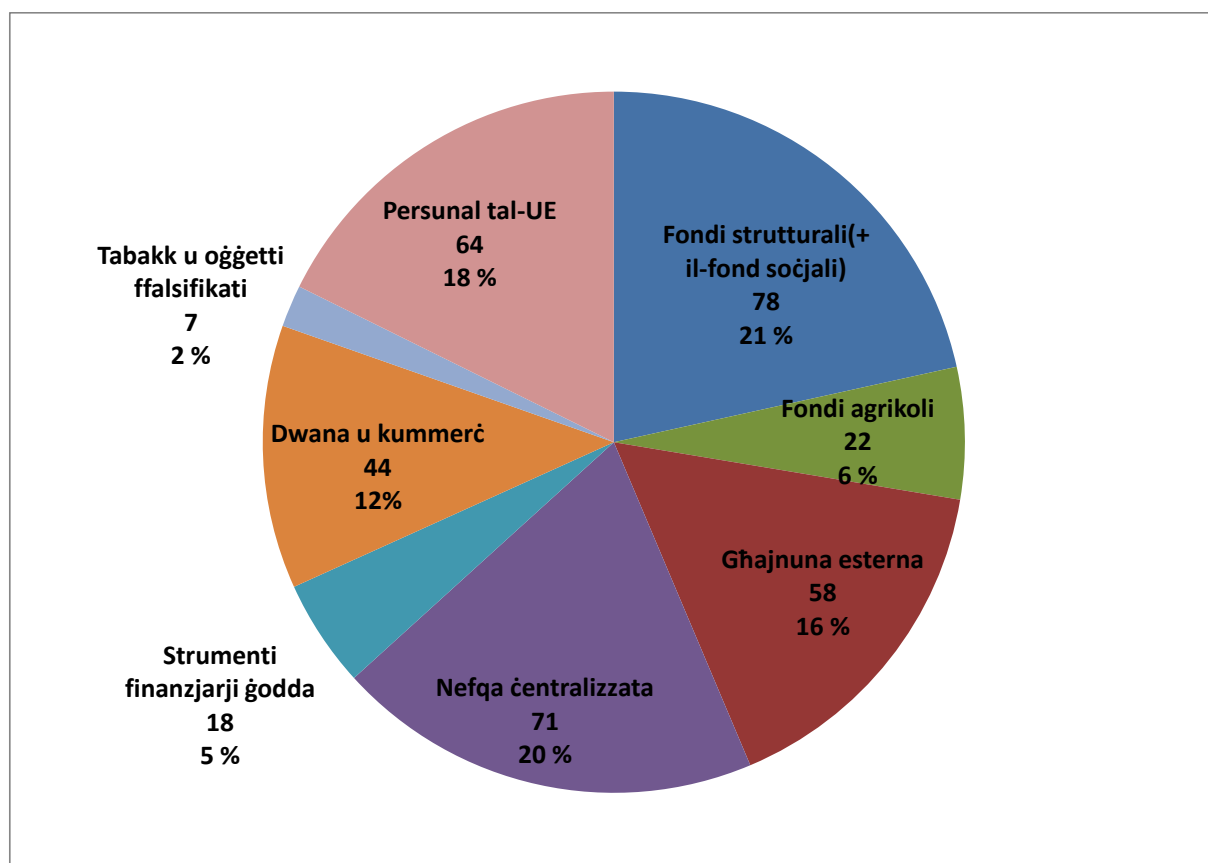

2.5.3. Investigazzjonijiet tal-OLAF

Fl-2017, l-OLAF fetaħ 215-il investigazzjoni u għalaq 197 investigazzjoni, u rrakkomanda rkupri finanzjarji li jammontaw għal EUR 3,1 biljun, li EUR 2,7 biljun minnhom kienu relatati mad-dhul. Din iċ-ċifra eċċezzjonalment għolja ġejja minn każijiet ta' frodi ta' sottovalutazzjoni kbira mill-OLAF tul is-sena. Sa tmiem is-sena, kienu għadhom għaddejnin 362 investigazzjoni.³⁵

³⁵ https://ec.europa.eu/anti-fraud/about-us/reports/olaf-report_en

Illustrazzjoni 6: Investigazzjonijiet li kienu għadhom għaddejjin sa tmiem l-2017, imqassma skond is-settur³⁶

³⁶ Fl-2017, bħal fis-snin preċedenti, l-OLAF kompli jitratta għadd relattivament għoli ta' każijiet relatati mal-Parlament Ewropew. Filwaqt li hafna mill-investigazzjonijiet għadhom għaddejjin, il-każijiet tal-2017 kienu ġeneralment jinvolvu użu hażin tal-fondi tal-Parlament Ewropew biex jiġu appoġġati l-attivitajiet tal-partiti nazzjonali. Dawn il-każijiet ġew irregistrati taħt il-kategorija "staff tal-UE". Ara r-rapport OLAF 2017 (nota f'qiegħ il-paġna 35, il-paġna 23).

3. POLITIKI, MIŻURI U RIŻULTATI KONTRA L-FRODI — DHUL

3.1. Miżuri kontra l-frodi tal-Istituzzjonijiet tal-UE – Dhul

Fir-rigward tal-ġlieda kontra l-frodi fil-qasam ta' dhul, l-iskambju rapidu, f'waqtu u preċiż tal-informazzjoni huwa essenzjali. Dan jiżgura l-koordinazzjoni adegwata sabiex jitharbtu skemi ta' frodi ta' natura transnazzjonali. L-UE tissielet kontra l-frodi u l-irregolaritajiet f'dawn l-oqsma billi ssahha il-qafas legali u l-ftehimiet ta'

kooperazzjoni internazzjonali, filwaqt li tiżgura koordinazzjoni operattiva permezz tal-Operazzjonijiet Doganali Kongunti (JCOs - Joint Customs Operations) u billi tiffaċilita l-iskambju ta' informazzjoni relatata mal-frodi tal-VAT.

L-Istati Membri adottaw miżuri nazzjonali biex:

- jirrieżaminaw il-pjanijiet strateġiċi, il-valutazzjonijiet tar-riskju u l-indikaturi;
- jorganizzaw mill-ġdid servizzi kompetenti; kif ukoll
- isahhu l-iskambji tal-informazzjoni.

Illustrazzjoni 7: Politiki ewlenin fl-oqsma ta' dhul

Il-koordinazzjoni, il-kooperazzjoni u l-iskambju tal-informazzjoni

Mal-11-il operazzjoni doganali kongunta kkoordinata mill-OLAF

Proposta biex jiġi emendat ir-Regolament (UE) Nru 904/2010 dwar il-frodi tal-VAT (id-diskussjonijiet għadhom għaddejjin fil-Kunsill)

Ftehimiet ta' assistenza reċiproka ma' pajjiżi mhux tal-UE: Mercosur u l-Ażerbajġan

Klawsola kontra l-frodi fil-ftehim ta' kummerċ ħieles mal-Ġappun

3.1.1. Assistenza Amministrattiva Reċiproka

3.1.1.1. Implimentazzjoni tal-Artikolu 43b tar-Regolament (KE) Nru 515/97

Ir-Regolament (UE) 2015/1525³⁷ li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 515/97³⁸ dwar l-ghajjnuna reċiproka bejn l-awtoritajiet amministrattivi fi kwistjonijiet doganali, dahhal l-Artikolu ġdid 43b, li jesiġi li l-Kummissjoni tivvaluta l-htieġa li testendi d-direttorju tal-messaġġ dwar l-istatus tal-kontejner (CSM) u d-direttorju tal-importazzjoni, l-esportazzjoni u t-tranżitu (IET) sabiex tiġi esportata data li mhijiex limitata għal prodotti soġġetti għas-sisa. Il-Kummissjoni hija obbligata ukoll tivvaluta l-fattibbiltà li testendi d-direttorju tat-trasport għal data dwar l-importazzjoni, l-esportazzjoni u t-tranżitu tal-prodotti bl-art u bl-ajru.

³⁷ Ir-Regolament (UE) Nru 2015/1525 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Settembru 2015 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 515/97 dwar għajjnuna reċiproka bejn l-awtoritajiet amministrattivi tal-Istati Membri u l-kooperazzjoni bejn dawn tal-aħħar u l-Kummissjoni biex ikun assigurat l-applikar korrett tal-liġi dwar materji doganali u agrikoli (ĠU L 243, 18.9.2015, p. 1).

³⁸ ĠU L 82, 22.3.1997, p. 1.

Il-Kummissjoni se tippreżenta s-sejbiet tagħha fir-rapport PIF tal-2016³⁹. Sadanittant, komplet b'ħidmietha u ffinalizzat il-valutazzjoni tagħha⁴⁰.

3.1.1.2. Sistema tal-Informazzjoni għal Kontra l-Frodi (AFIS)

L-AFIS hija sistema komprensiva ta' applikazzjonijiet kontra l-frodi operata mill-OLAF, bl-użu ta' infrastruttura teknika komuni. Din hija għodda tal-IT importanti għal bosta amministrazzjonijiet u utenti oħrajn involuti fil-harsien tal-interessi finanzjarji tal-UE. Tippermetti wkoll ekonomiji sostanzjali ta' skala u sinerġiji fl-iżvilupp, il-manutenzjoni u l-operat ta' din il-ġabra wiesa' u differenti ta' servizzi u għodod tal-IT, u għandha l-għan ta':

- skambju f'waqtu u sikur ta' informazzjoni relatata ma' frodi bejn l-amministrazzjonijiet kompetenti nazzjonali u dawk tal-UE; kif ukoll
- ħżin u analiżi ta' data rilevanti.

³⁹ Ara COM(2017) 383 final, it-taqsim 3.1.1.2.

⁴⁰ Għal aktar dettalji ara l-SWD msemmi fin-nota 1 ta' qiegħ il-paġna, il-punt (vi).

L-AFIS tkopri żewġ oqsma ewlenin:

- l-għajnuna reċiproka fi kwistjonijiet doganali; kif ukoll
- il-ġestjoni ta' irregolaritajiet.

Fi tmiem l-2017, l-AFIS kellha 8 600 utent aħħari rreġistrati f'isem aktar minn 1 800 servizz kompetenti fi Stati Membri, pajjiżi shab mhux tal-UE, organizzazzjonijiet internazzjonali, dipartimenti tal-Kummissjoni u korpi oħra tal-UE. Fl-2017, total ta' 16 324 każ kienu disponibbli fil-bażijiet tad-*data* u l-moduli tal-assistenza reċiproka tal-AFIS.

Is-Sistema ta' Ġestjoni tal-Irregolaritajiet (IMS - irregularity management system), operata taħt il-pjattaforma tal-AFIS, irċeviet 88 347 komunikazzjoni ġdida dwar irregolaritajiet minn Stati Membri u pajjiżi kandidati.

Żewġ sistemi tal-IT godda previsti fir-Regolament (KE) Nru 515/97 (kif emendat), id-direttorju tal-CSM u d-direttorju tal-IET, bdew jaħdmu fl-1 ta' Settembru 2016.

Fl-2017, l-AFIS irċeviet 637 miljun CSM. Id-direttorju IET jinkludi *data* ta' dikjarazzjoni dwar l-importazzjoni u t-tranzitu ta' prodotti u dwar l-esportazzjoni ta' prodotti soġġetti għas-

sis. Ġew ipproċessati xi 5,3 miljun dikjarazzjoni dwar l-esportazzjoni u messagġi relatati.

L-AFIS intużat għal aċċess u skambju sikur ta' informazzjoni fi hdx-il JCO (ara t-taqsim li ġejja).

Is-sistema tal-informazzjoni dwar it-tranzitu kontra l-Frodi (ATIS) irċeviet informazzjoni dwar 22,5 miljun konsenja ta' tranzitu godda. Dawn huma disponibbli wkoll fid-direttorju tal-IET.

3.1.1.3. Operazzjonijiet doganali kongunti (JCOs)

Il-JCOs huma miżuri operattivi kkoordinati u mmirati implimentati mill-awtoritajiet doganali tal-Istati Membri u ta' pajjiżi mhux tal-UE, fuq perjodu ta' żmien limitat, biex jiġġieldu t-traffikar illeċitu transfruntier ta' prodotti.

Fl-2017, l-OLAF ikkoordina u appoġġa 11-il JCO, ikkoopera mal-Istati Membri u pprova appoġġ tekniku, finanzjarju, logistiku u ta' intelligence.

Il-JCOs kellhom fil-mira theddidiet varji, inkluż il-kuntrabandu tas-sigaretti, il-frodi tad-dhul, il-prodotti ffalsifikati, il-moviment illeċitu ta' flus u d-drogi. Figure 8 tippreżenta somarju tal-biċċa l-kbira tal-operazzjonijiet.

Illustrazzjoni 8: Operazzjonijiet doganali kongunti fl-2017

Operazzjoni	Pajjiżi parteċipanti	Kamp ta' Applikazzjoni	Riżultati
JCO Renegade	Laqgħa bejn l-Ewropa u l-Asja: l-Istati Membri kollha, in-Norveġja, 12-il pajjiż Asjatiku, l-Interpol, il-Europol, l-Uffiċċju Reġjonali ta' Kollegament ta' Intelligence (WTO)	Prodotti ffalsifikati, b'mod partikolari spare parts tal-karozzi (ASPs)	70 000 ASP; 400 000 prodotti ffalsifikati oħra; 56 miljun sigarett (li jiswew EUR 12-il miljun f'dazji doganali u taxxi)
JCO Cerberus	27 Stat Membru, appoġġ tal-Europol	Flus li ma jiġux iddikjarati, hasil il-flus u organizzazzjonijiet kriminali involuti f'attivitajiet terroristiċi.	Iż-zamma ta' EUR 6,4 million
JCO Magnum II	Ikkoordinata mid-dwana Estonjana bl-involvement ta' 14-il Stat Membru, il-Europol u l-Frontex	Il-kuntrabandu ta' prodotti tat-tabakk ittrasportati bit-triq minn pajjiżi mhux tal-UE (il-Belarussja, l-Ukrajna u r-Russja)	Is-sekwestru ta' madwar 20 miljun sigarett
Octopus II	Organizzata mid-dwana Franciża	Frodi tad-dhul	L-evalwazzjoni għadha għaddejja
Load, Lock Sea, Lucky u Pascal	Ikkoordinata mid-dwana Franciża	Operazzjonijiet reġjonali ta' sorveljanza marittima biex jiġi identifikat it-traffikar illeċitu bil-baħar ta' prodotti sensitivi, fl-Atlantiku u fiż-żoni tal-Mediterran	Inħatfu aktar minn ħames (5) tunnelli ta' raża tal-kannabis u għaxar (10) persuni ġew arrestati

Operazzjoni	Pajjiżi parteċipanti	Kamp ta' Applikazzjoni	Riżultati
JCO Postbox	Mexxija mid-dwana Belġjana, Germaniża u Żvedja taħt l-azzjoni "id-dwana kontra ċ-ċiberkriminalità"	Il-frodi tad-dazju u l-kummerċ illeġali fi prodotti ffalsifikati, drogi u armi waqt konsenji ttrasportati bil-posta u minn servizzi bil-kurjer express	Aktar minn 3,000 sekwestru ta' eluf ta' prodotti illeċiti, inklużi preparazzjonijiet farmaċewtiċi, drogi, sigaretti, oġġetti ffalsifikati, speċi protetti u armi
JCO Darius	Organizzata mid-dwana Franċiża	Kuntrabandu ta' sustanzi psikoattivi speċifiċi godda (NPS) u oġġetti ffalsifikati u sottovalutati, ittrasportati bil-posta u b'kurjers rapidi	Aktar minn 300 sekwestru
Azzjoni kongunta Hansa	Immexxija mid-dwana tar-Renju Unit f'kooperazzjoni mal-Europol	Moviment intern ta' oġġetti illeġali suġġetti għas-sisa, prinċipalment sigaretti	Qbid ta' għadd kbir ta' sigaretti u prodotti oħra tat-tabakk

3.1.2. *Għajnuna reċiproka u dispożizzjonijiet kontra l-frodi fi ftehimiet internazzjonali*

Skont l-Artikolu 19 tar-Regolament (KE) Nru 515/97, ġew iffinalizzati negozjati mal-Mercosur (l-Argentina, il-Brażil, il-Paragwaj u l-Urugwaj) u l-Ażerbajġan dwar dispożizzjonijiet għal assistenza amministrattiva reċiproka, li tikkostitwixxi l-bażi legali għall-iskambju tal-informazzjoni dwar frodi u irregolaritajiet. Sar progress sew fin-negozjati mat-Tunizija u l-Indoneżja.

L-UE għamlet progress fin-negozjati li għadhom għaddejjin dwar l-inkluzjoni ta' klawnsola kontra l-frodi fi ftehimiet ta' kummerċ ħieles mal-Messiku, il-Mercosur, iċ-Ċili, l-Indoneżja u t-Tuneżija, u kkonkludiet ftehim mal-Ġappun.

3.1.3. *Il-ġlieda kontra l-kummerċ illeġali fil-prodotti tat-tabakk*

Fit-12 ta' Mejju l-Kummissjoni ħarġet rapport ta' progress⁴¹ dwar l-eżitu preliminari tal-Komunikazzjoni tal-2013 tagħha *L-intensifikar tal-ġlieda kontra l-kuntrabandu tas-sigarretti u forom oħra ta' kummerċ illeġali fil-prodotti tat-tabakk — Strateġija komprensiva tal-UE*,⁴² li giet ippreżentata flimkien ma' pjan ta' azzjoni komprensiv.

Il-konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar it-tishih tal-ġlieda kontra l-kummerċ illeġali tal-prodotti tat-tabakk fl-UE (adottati fis-7 ta' Diċembru 2017)⁴³ u l-konferenza "Il-Ġlieda kontra t-tabakk illeġali" tal-partijiet ikkonċernati (organizzata flimkien mal-OLAF u l-Kumitat Ekonomiku u Soċjali

Ewropew f'Marzu 2018) jkomplu jorbtu max-xogħol tal-Kummissjoni dwar pjan ta' azzjoni ġdid għall-ġlieda kontra t-tabakk illeċitu, previst għall-aħħar tas-sajf tal-2018.

Barra minn hekk, l-UE rratifikat il-Konvenzjoni ta' Qafas dwar il-Kontroll fuq it-Tabakk (FCTC - Framework Convention on Tobacco Control) tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa fl-24 ta' Ġunju 2016. Il-Protokoll jidhol fis-seħħ fil-25 ta' Settembru 2018. Il-Kummissjoni se tirrappreżenta lill-UE fl-ewwel laqgħa tal-partijiet tal-protokoll f'Ottubru 2018 u se jibqa' jkollha rwol ewlieni fl-inkoraġġiment tal-Istati Membri, tal-pajjiżi ġirien u tal-pajjiżi tas-sors u tat-tranżitu ewlenin biex jirratifikaw u jimplimentaw il-Protokoll.

3.1.4. *Ġlieda kontra l-frodi tal-VAT*

Fit-30 ta' Novembru 2017, bħala segwitu għall-Pjan ta' Azzjoni tal-VAT ta' April 2016,⁴⁴ il-Kummissjoni adottat proposta biex temenda r-Regolament (UE) Nru 904/2010 dwar il-kooperazzjoni amministrattiva fil-qasam tat-taxxa fuq il-valur miżjud⁴⁵. F'Ġunju 2018, il-Kunsill laħaq qbil politiku dwar il-proposta. Il-proposta għandha l-għan li tagħmel is-sistema tal-VAT tal-UE aktar rezistenti għall-frodi u telimina l-lakuni li jistgħu jwasslu għal frodi tal-VAT fuq skala kbira. Ir-regolament il-ġdid għandu l-għan li jsaħħah il-fiduċja bejn l-Istati

⁴¹ COM(2017) 235 final.

⁴² COM(2013) 324 final.

⁴³ Dokument tal-Kunsill 15638/17.

⁴⁴ Pjan ta' azzjoni dwar il-VAT: lejn Żona Unika tal-VAT tal-UE - iż-żmien li tittiehed deċiżjoni, Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (COM (2016) 148).

⁴⁵ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 904/2010 tas-7 ta' Ottubru 2010 dwar il-kooperazzjoni amministrattiva u l-ġlieda kontra l-frodi fil-qasam tat-taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU L 268, 12.10.2010, p. 1).

Membri sabiex ikunu jistgħu jiskambjaw aktar informazzjoni u jintensifikaw il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet fiskali u l-korpi tal-infurzar tal-ligi nazzjonali. Dawn il-miżuri jinkludu:

- it-tishih tal-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri (pereż. sistema ġdida tal-IT għall-ipproċessar tal-informazzjoni u għall-analiżi tar-riskju fil-Eurofisc (Netwerk tal-UE ta' esperti kontra l-frodi), awditi kongunti);
- it-tishih tal-komunikazzjoni u tal-iskambju tad-data bejn l-awtoritajiet tat-taxxa nazzjonali f'Eurofisc u l-korpi tal-infurzar tal-ligi Ewropej (OLAF, Europol u l-UPPE futur);
- it-tishih tal-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali tat-taxxa u tad-dwana għal ċerti proċeduri doganali applikabbli għal importazzjonijiet minn barra l-UE, li attwalment huma vulnerabbli għall-frodi tal-VAT; kif ukoll
- it-tishih tal-iskambju tal-informazzjoni sabiex tiġi miġġielda l-frodi tal-VAT fuq il-karozzi użati.

3.2. Miżuri tal-Istati Membri kontra l-frodi - dħul

Xi 12-il Stat Membru rrappurtaw miżuri biex jiġġieldu l-frodi doganali; dawn kienu jinkludu:

- L-irfinar tal-indikaturi tar-riskju biex tiġi indirizzata s-sottovalutazzjoni tad-dikjarazzjonijiet tal-importazzjoni⁴⁶;
- ir-rieżami tal-valutazzjoni tar-riskju doganali nazzjonali u żieda fil-multi minimi jekk ma jiġix iddikjarat l-amont ta' flus li jingarr⁴⁷;
- l-abbozzar ta' pjan doganali intern⁴⁸;
- l-istabbiliment ta' priyoritajiet strateġiċi u operattivi għad-dwana u s-sisa;⁴⁹ kif ukoll
- l-implimentazzjoni ta' metodu ta' awditjar ġdid ta' wara r-rilaxx li jestendi l-ispezzjonijiet għall-attivitajiet kollha tal-operatur ekonomiku magħżul⁵⁰.

Tliet pajjiżi introduċew miżuri biex jiżguraw il-hlas korrett tar-riżorsi proprji tal-UE⁵¹ u rkupri

aktar effettivi,⁵² jew biex jikkumbattu l-frodi u l-evazzjoni tat-taxxa⁵³.

Żewġ pajjiżi stabilixxew jew irrieżaminaw l-organizzazzjoni ta' korpi speċifiċi⁵⁴.

Stat Membru wiehed⁵⁵ indirizza l-bżonn li titjieb il-kwantità u l-kwalità tal-informazzjoni skambjata permezz ta' pjattaformi internazzjonali.

3.3. Statistika dwar irregolaritajiet u frodi identifikati - dħul

Illustrazzjoni 9: Mekkanizmi prinċipali fl-irregolaritajiet identifikati u rrappurtati fl-2017

Metodi ta' kontroll ta' suċċess	Il-prodotti l-aktar affettwati b'irregolaritajiet f'termini finanzjarji	Prodotti emergenti affettwati
• ispezzjonijiet minn servizzi ta' kontra l-frodi (irregolaritajiet frodulent u mhux frodulent) • kontrolli ta' wara r-rilaxx (frodulent u mhux frodulent) • kontrolli tar-rilaxx (frodulent)	• pannelli solari • bijodizil • tessuti	• roti • vetturi

⁴⁶ B'mod partikolari n-Netherlands fir-rigward tal-prodotti tessili.

⁴⁷ Il-Portugall.

⁴⁸ Il-Finlandja.

⁴⁹ Il-Belġju.

⁵⁰ L-Italja.

⁵¹ Id-Danimarka.

⁵² Spanja.

⁵³ Is-Slovenja.

⁵⁴ Il-Ġermanja u l-Greċja.

⁵⁵ Franza.

3.3.1. Irregolaritajiet frodulent i identifikati⁵⁶

It-total ta' 441 irregolarità kienu rrapportati bħala frodulent i fl-2017. Dan huwa 33 % inqas mill-medja fuq ħames snin (658 irregolarità bħala medja għall-perjodu 2013-2017). L-ammont affettwat ta' TOR stmat u stabbilit (EUR 76 miljun) fl-2017 kien 28 % inqas mill-medja fuq ħames snin (EUR 106 miljun).

Fir-rigward tal-investigazzjoni ta' frodi ta' sottovalutazzjoni fir-Renju Unit, infetħet proċedura ta' qabel il-ksur b'ittra ta' intimazzjoni f'Marzu 2018. Il-proċedura tnediet fi żmien rekord u fuq il-bażi li r-Renju Unit ma kienx ħa l-miżuri xierqa biex jipproteġi l-interessi finanzjarji tal-UE għal bosta snin u kien irrifjuta li jagħmel disponibbli għall-baġit tal-UE t-telf TOR li rriżulta min-nuqqas ta' azzjoni tiegħu. Il-ksur ikopri l-perjodu sa mill-2011. Jekk l-awtoritajiet tar-Renju Unit ma jirnexxilhomx jirkupraw id-dazji dovuti, dawn se jinżammu finanzjarjament responsabbli għat-TORs kollha relatati li ma kinux disponibbli għall-baġit tal-UE.

Għat-tieni sena konsekuttiva, il-Kummissjoni daħħlet riżerva fir-rapport annwali tal-attività tal-2017 dwar l-eżattezza tal-ammonti TOR ittrasferiti fil-baġit tal-UE mir-Renju Unit.

3.3.2. L-identifikazzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet mhux frodulent i

Fl-2017 l-għadd ta' irregolaritajiet irrapportati bħala mhux frodulent i kien 4 195, li huwa 8 % inqas mill-medja fuq ħames snin (4 564 fl-2013-2017). It-total affettwat tal-ammonti TOR stmati u stabbiliti kien ta' EUR 425 miljun fl-2017, li huwa 15 % aktar mill-medja fuq ħames snin ta' EUR 369 miljun.

4. POLITIKI, MIŻURI U RIŻULTATI SETTORJALI KONTRA L-FRODI — NEFQA

4.1. Politiki u miżuri settorjali kontra l-frodi tal-Istati Membri li jinvolvu diversi setturi ta' nefqa

L-Istati Membri rrapportaw diversi miżuri li jindirizzaw diversi fondi fl-istess waqt, l-aktar il-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej (FSIE)⁵⁷. Xi miżuri jestendu għal fondi oħra taħt ġestjoni kondiviża, bħall-Fond għall-Ażil u l-Migrazzjoni (AMIF), il-Fond għal Għajjuna Ewropea għall-Persuni l-Aktar fil-Bżonn (FEAD -

⁵⁶ Għal informazzjoni dwar l-irkupru tal-ammonti TOR affettwati minn frodi u irregolaritajiet, ara l-SWD imsemmi fin-nota 1 ta' qiegħ il-paġna, il-punt (ii).

⁵⁷ Il-FSIE jkopri fil-biċċa l-kbira l-politiki agrikoli, tas-sajd u ta' koeżjoni.

Fund for European Aid to the Most Deprived) u l-Fond Ewropew ta' Agġustament għall-Globalizzazzjoni (FEG). Dawn il-miżuri huma ta' natura u skop differenti ħafna u jvarjaw minn simplifikazzjoni tal-proċeduri għal rieżami tas-sistema ta' korrezzjonijiet finanzjarji; minn valutazzjonijiet tar-riskju għal korsijiet ta' taħriġ dwar kwistjonijiet speċifiċi trażversali⁵⁸.

4.2. Agrikoltura — politiki, miżuri u riżultati settorjali kontra l-frodi

4.2.1. Agrikoltura — miżuri tal-Istati Membri kontra l-frodi

Disa' Stati Membri rrappurtaw miżuri kontra l-frodi speċifiċi għall-agrikoltura. Tliet pajjiżi ffukaw fuq "il-holqien artifiċjali tal-kriterji ta' eligibbiltà"⁵⁹. Miżuri oħra jinvolvu:

- taħriġ obligatorju għall-prevenzjoni tal-frodi u strateġija kontra l-frodi għall-iżvilupp rurali⁶⁰;
- il-prevenzjoni ta' irregolaritajiet waqt l-ghoti ta' għajnuniet u sussidji⁶¹;
- kontrolli abbażi ta' regoli tal-akkwist u evalwazzjoni ta' "kemm huma raġonevoli" l-ispejjeż⁶²;
- titjib fit-tempestività u fil-kwalità tal-informazzjoni rrappurtata permezz tal-IMS⁶³;
- ir-rieżami tas-sistema ta' kontroll esterna u interna, wara li jiġi individwat ingann⁶⁴; kif ukoll
- ir-rieżami ta' proċeduri f'oqsma bħalma huma l-prattiki ta' senjalazzjonijiet, l-użu ta' indikaturi tar-riskju u kooperazzjoni għall-infurzar tal-liġi⁶⁵.

4.2.2. Agrikoltura — statistika dwar irregolaritajiet u frodi identifikati

Il-Politika Agrikola Komuni (PAK) tħaddan żewġ komponenti ewlenin:

- appoġġ dirett (AD) permezz ta' pagamenti diretti lill-bdiewa u miżuri ta' appoġġ għas-suq, li huma ffinanzjati mill-Fond Agrikolu

Ewropew ta' Garanzija (FAEG — madwar 80 % tal-baġit tal-PAK); kif ukoll

- L-iżvilupp rurali (ŻR), li huwa prinċipalment iffinanzjat permezz tal-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR — l-20 % li jifdal mill-baġit għall-PAK).

Il-FAEG isegwi ċiklu ta' implimentazzjoni annwali, filwaqt li l-FAEŻR jiffinanzja programmi pluriennali.

It-tendenza tal-irregolaritajiet identifikati u rrappurtati mill-Istati Membri tul dawn l-aħħar ħames snin hija influwenzata minn dawn id-differenzi: L-AD juri tendenza stabbli u kostanti, filwaqt li l-iŻR juri kurvatura li tilhaq l-ogħla livell fl-2015. Analizi tal-irregolaritajiet tikkonferma li hemm riskju oġġetiv assoċjat mal-miżuri ta' appoġġ għas-suq u mal-investimenti fl-iŻR⁶⁶.

4.2.2.1. Irregolaritajiet frodulenti identifikati

Għas-snin ta' rappurtar mill-2013 sal-2017, il-livell tal-frekwenza tal-frodi (FFL) kien ta' madwar 11 % u l-livell tal-ammont tal-frodi (FAL) kien ta' 25 %. Iż-żewġ indikaturi, imma speċjalment il-FAL, kienu oġġetivi għall-AD milli għall-iŻR.

F'numri assoluti, il-biċċa l-kbira tal-frodi potenzjali individwati affettwaw l-iŻR, iżda l-ammont finanzjarju totali tal-każijiet li jirrigwardaw l-AD kienu oġġetivi u żiedu b'mod sinifikanti fl-2017. Il-predominanza tal-AD f'termini finanzjarji kienet dovuta għal ftit każijiet li jikkonċernaw il-miżuri tas-suq u li kienu jinvolvu ammonti kbar ħafna. Madankollu, anke jekk jiġi esklużi dawn il-każijiet eċċezzjonali, l-ammont finanzjarju medju ta' frodi potenzjali fil-qasam tal-miżuri tas-suq huwa oġġetiv milli-każijiet tal-iŻR. L-ammont finanzjarju medju tal-frodi potenzjali li tirrigwarda l-pagamenti diretti huwa anqas minn dak tal-każijiet tal-iŻR, u fl-2017 naqas.

Ir-Rata tal-Identifikazzjoni tal-Frodi (FDR - Fraud Detection Rate) kienet oġġetiva għall-iŻR milli għall-AD kollu kemm hu. Minkejja dan, il-miżuri tas-suq l-aktar li kienu affettwati, b'FDR ta' 1,17 %. Madankollu, tajjeb li jiġi kkunsidrat li dan huwa influwenzat sew minn ftit każijiet b'ammonti finanzjarji eċċezzjonali. F'termini finanzjarji, il-miżuri tas-suq prinċipali kkonċernati kienu dawk tal-"frott u l-ħaxix", "il-laħam tal-majjal, il-bajd u l-pollam, it-trobbija

⁵⁸ Għal prospett shih ara l-paragrafu 5.1 tal-SWD msemmi fin-nota 1 ta' qiegħ il-paġna, il-punt (i).

⁵⁹ Il-Germanja, il-Litwanja u Ċipru.

⁶⁰ L-Ungerija.

⁶¹ Is-Slovakkja.

⁶² In-Netherlands.

⁶³ L-Awstrija.

⁶⁴ Il-Lussemburgu.

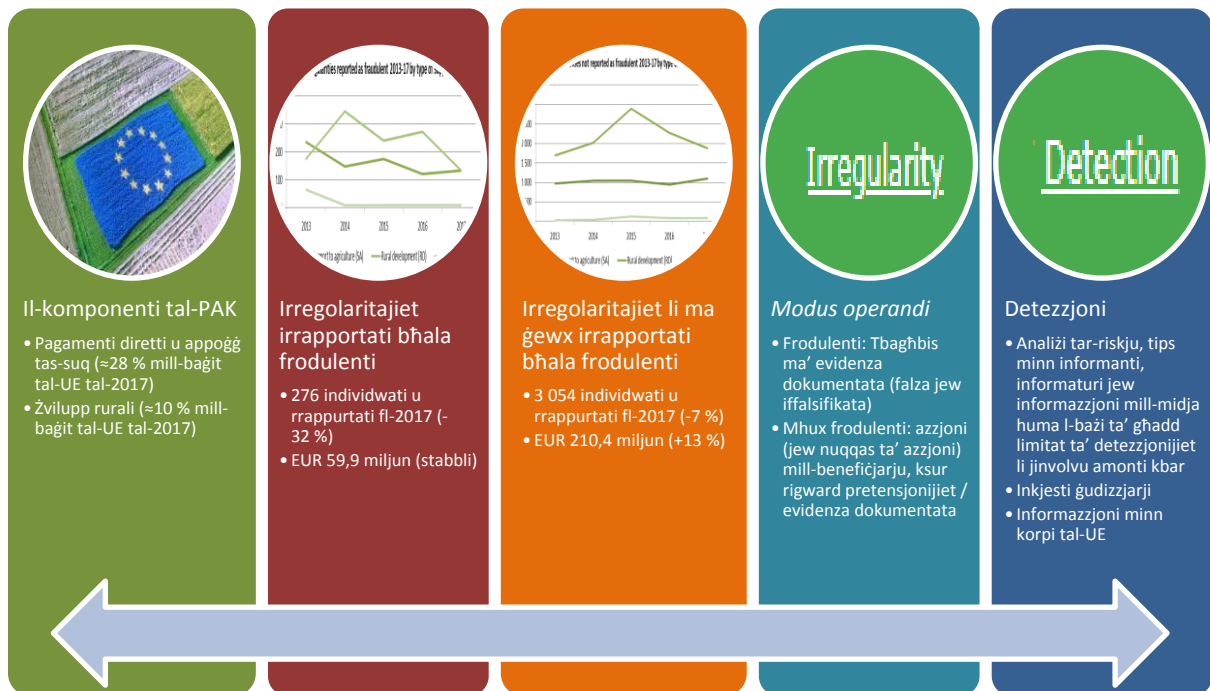
⁶⁵ Il-Polonja.

⁶⁶ L-evalwazzjonijiet kollha pprezentati f'din it-taqsima huma bbażati fuq is-sejbiet deskritti fil-Kapitolu 3 tal-SWD msemmi fin-nota 1 ta' qiegħ il-paġna, il-punt (ii).

tan-naħal u prodotti ta' annimali oħra" u "prodotti tas-settur vinikolu".

Il-proporzjon tal-każijiet magħluqa hija oghla fl-agrikoltura milli fil-qasam tal-politika ta'

Illustrazzjoni 10: **Politika agrikola - fatti u illustrazzjonijiet ewlenin**

4.2.2.2. L-identifikazzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet mhux frodulent

Bħala regola ġenerali, il-mekkanizmi deskritti fit-taqsimha 4.2.2 japplikaw ukoll għal irregolaritajiet mhux irrapportati bħala frodulent. L-irregolaritajiet osservati għall-iżR huma prevalenti kemm numerikament kif ukoll f'termini ta' ammonti finanzjarji totali. Madankollu, l-ammont finanzjarju medju involut f'każijiet tal-AD huwa oghla u kompli joghla fl-2017. Għal darb'oħra, ftit każijiet li kienu jirrigwardaw il-miżuri tas-suq u li kienu jinvolvu ammonti kbar ikkontribwew għal din il-medja oghla. Madankollu, anke jekk jiġu esklużi dawn il-każijiet eċċezzjonali, l-ammont finanzjarju medju ta' irregolaritajiet mhux frodulent fil-miżuri tas-suq tal-2013-2017 huwa xorta oghla minn dak tal-każijiet tal-iżR. L-ammont finanzjarju medju ta' irregolaritajiet mhux frodulent li jirrigwardaw il-pagamenti diretti huwa anqas minn dak tal-każijiet tal-iżR u qed jonqos.

Minn fost l-irregolaritajiet mhux frodulent individwi, irrapportati u komuni, ksur relatat ma' talbiet għall-pagament jew evidenza dokumentata huma prevalenti, u hemm bosta rapporti dwar falsifikazzjoni. Madankollu dawn

koeżjoni. L-awtoritajiet ġudizzarji huma inqas inklinati li jharrku għal reati allegati f'dan is-settur.

il-każijiet ma humiex ikklassifikati bħala frodulent⁶⁷.

Ir-Rata tal-Identifikazzjoni tal-Irregolaritajiet (IDR - Irregularity Detection Rate) kienet oghla għall-iżR milli għall-AD kollu kemm hu. Madankollu l-IDR għall-miżuri tas-suq hija ta' 1,39 %, l-ogħla fil-qasam ta' politika kollu. Mill-ġdid, din hija influwenzata minn ftit każijiet li jinvolvu ammonti finanzjarji kbar.

Illustrazzjoni 11: Miżuri tas-suq i-aktar affettwati minn irregolaritajiet (frodulent u mhux frodulent)

Miżuri tas-suq affettwati		
Prodotti tas-settur vinikolu	Frott u ħaxix	Il-laħam tal-majjal, il-bajd u l-pollam, it-trobbija tan-naħal u prodotti ta' annimali oħra

⁶⁷ Din is-sitwazzjoni tirrigwarda prinċipalment l-Italja. Dawn l-irregolaritajiet jistgħu jiġu riklassifikati fi stadju aktar tard, u approċċ bħal dan jista' jkun marbut ma' fażi preliminari ta' investigazzjonijiet li jkunu għaddejjin.

4.3. Politika ta' koeżjoni u s-Sajd — politiki, miżuri u riżultati settorjali kontra l-frodi

4.3.1. Politika ta' koeżjoni u s-Sajd — miżuri tal-Istati Membri kontra l-frodi

Il-politika ta' koeżjoni u s-sajd kienu l-aktar oqsma ta' politiki milquta mill-miżuri li l-Istati Membri adottaw fl-2017.

Tmien pajjiżi rrappurtaw li introduċew ARACHNE fis-sistema ta' ġestjoni tagħhom,⁶⁸ għodod tal-IT fl-akkwist pubbliku,⁶⁹ sistema kompjuterizzata ta' kontabilità⁷⁰ jew titjib fis-sistema tal-informazzjoni tal-benefiċjarji⁷¹. Erbgħa introduċew għodda għall-valutazzjoni tar-riskju tal-frodi⁷² jew żviluppaw analiżi tar-riskju speċifilka dwar ir-reati ekonomiċi⁷³.

Erba' pajjiżi adottaw miżuri dwar il-ġestjoni jew ir-rappurtar tal-irregolaritajiet⁷⁴. Tliet miżuri adottati speċifiċi għal fond wiehed⁷⁵. Il-miżuri li fadal kienu jirrigwardaw il-kunflitt ta' interess,⁷⁶ l-introduzzjoni ta' proċedura ta' verifika⁷⁷ u taħriġ kontra l-frodi⁷⁸.

Illustrazzjoni 12: Politiki ta' koeżjoni u tas-sajd - fatti u illustrazzjonijiet ewlenin

⁶⁸ Il-Belġju, il-Bulgarija, il-Lussemburgu, in-Netherlands u r-Renju Unit.

⁶⁹ Il-Polonja.

⁷⁰ Is-Slovenja.

⁷¹ Il-Finlandja.

⁷² Il-Ġermanja, Ċipru u l-Lussemburgu.

⁷³ L-Iżvezja.

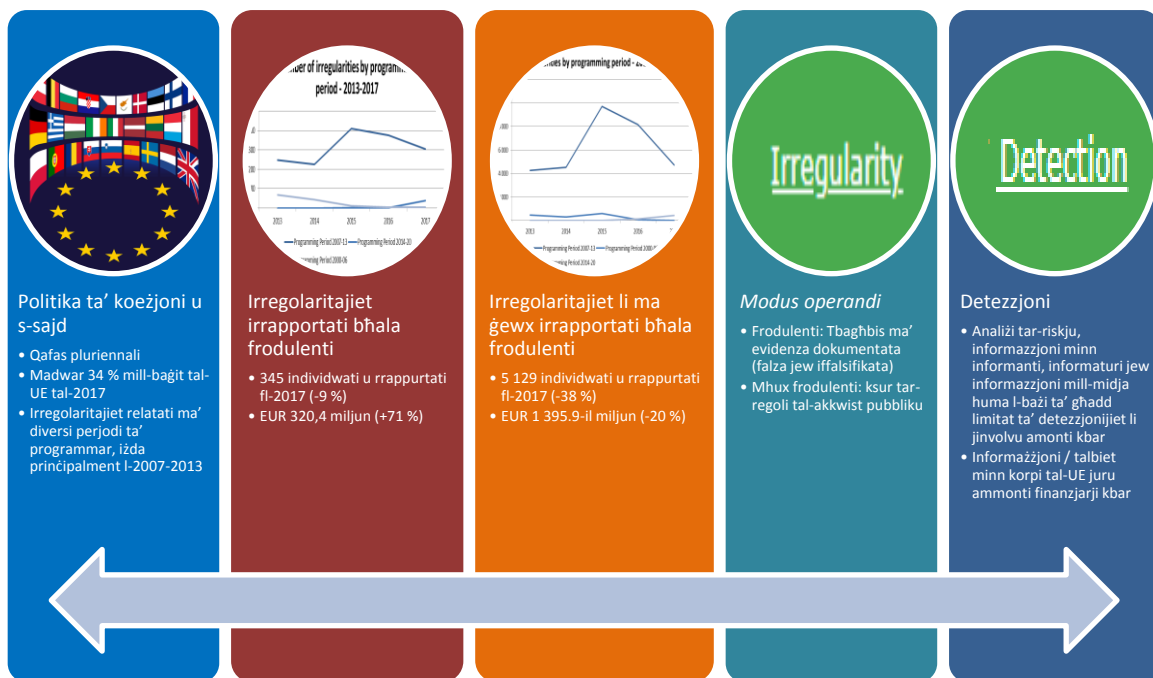
⁷⁴ Il-Bulgarija, il-Kroazja, id-Danimarka u Malta.

⁷⁵ Il-Ġermanja (ESF), l-Irlanda (ESF) u l-Italja (EMFF).

⁷⁶ Il-Belġju.

⁷⁷ L-Awstrija.

⁷⁸ Il-Finlandja.

4.3.2. Politika ta' koeżjoni u s-sajd — statistika dwar irregolaritajiet u frodi identifikati

Analiżi tal-politika ta' koeżjoni hija aktar kumplessa minn dik ta' setturi baġitarji ohra, għaliex l-informazzjoni li tasal (l-irregolaritajiet irrapportati) tirrigwarda perjodi ta' programmar differenti (PPs) irregolati minn għabriet ta' regoli parzjalment differenti.

Barra minn hekk, il-fatt li PPs huma sinifikanti b'mod pluriennali, jaffettwa x-xejriet sottostanti. Minhabba li s-similaritajiet fil-ġestjoni tal-fondi, is-sajd u l-politika ta' koeżjoni huma analizzati flimkien.

L-għadd ta' irregolaritajiet irrapportati fir-rigward tal-politiki ta' koeżjoni u tas-sajd laħqu l-ogħla livell fl-2015, f'konformità mal-progress tač-ċiklu ta' programmar.

L-irregolaritajiet irrapportati fl-2017 kienu jirrigwardaw erba' PPs differenti, bl-akbar proporzjon (94 %) marbut mal-PP 2007-2013 u 570 biss (anqas minn 2 %) mal-PP 2014-2020⁷⁹. F'konformità mač-ċiklu ta' implimentazzjoni, ir-rappurtar b'referenza għall-PP 2014-2020 beda bażikament fl-2016 u żdied fl-2017. Xorta ma hemmx biżżejjed data biex issir analiżi sinifikanti.

Peress li l-biċċa l-kbira tal-irregolaritajiet irrapportati huma marbutin mal-PP 2007-2013,

l-analiżi tiffoka prinċipalment fuq dan i-ċiklu ta' programmar kollu kemm hu.

4.3.2.1. Irregolaritajiet frodulent identifikati

L-għadd ta' frodi potenzjali komplew jonqsu bil-mod mill-ogħla livell tal-2015, filwaqt li l-ammonti finanzjarji żdiedu (prinċipalment minhabba irregolaritajiet li huma marbutin mal-PP2002-2013).

Ir-“riċerka u l-iżvilupp teknoloġiku (RTD)” u l-prijoritajiet ta' “trasport” kienu fost l-aktar affetwati mill-frodi potenzjali. Fir-rigward tal-ewwel, il-ksur tad-dispożizzjonijiet kuntrattwali kien l-aktar ksur irrapportat fost irregolaritajiet potenzjalment frodulent u mhux frodulent. Kien irrapportat ksur li kien jirrigwarda r-regoli tal-akkwist pubbliku, iżda ftit li xejn bħala frodulent. Ksur dwar l-etika u l-integrità ftit li xejn kienu rrapportati, iżda l-biċċa l-kbira kienu kklassifikati bħala frodi potenzjali. B'mod speċifiku, il-biċċa l-kbira kienu jinvolvu kunflitt ta' interess jew kienu jappartjenu għal kategorija “ohra”.

⁷⁹ L-evalwazzjonijiet kollha pprezentati f'din it-taqsimha huma bbażati fuq is-sejbiet deskritti fil-Kapitolu 4 tal-SWD msemmi fin-nota 1 ta' qiegħ il-paġna, il-punt (ii).

Perjodu ta' programmar (PP) 2007-2013	
Irregolaritajiet frodulent • 1 934 - EUR 1,46 biljun • FDR 0,44 % (l-oghla għall-konvergenza u s-sajd; l-aktar baxx għall-programmi ta' kooperazzjoni territorjali Ewropea (ETC)) • prijoritajiet l-aktar affettwati: RTD, trasport, turizmu	Mhux frodulent • 37 869 - EUR 8,46 biljun • FDR 2,53 % (l-oghla għall-oġettiv ta' konvergenza u s-sajd; l-aktar baxx għall-ETC) • prijoritajiet l-aktar affettwati: RTD, trasport u turizmu

Rigward il-prijorità “trasport”, ksur relatat ma' dokumenti ta' prova kien l-aktar ksur irrappurtat bħala frodi potenzjali. Ksur li jirrigwarda r-regoli tal-akkwist pubbliku kien l-aktar irrappurtat, iżda rari li kien irrappurtat bħala frodi potenzjali. L-oppożizzjoni kien veru għall-ksur li jirrigwarda l-etika u l-integrità: dan il-ksur kien rari, iżda kollu kien jinvolvi frodi potenzjali. Kien jirrigwarda l-kunflitti ta' interess, il-korruzzjoni jew “oħrajn”.

Il-proporzjon tal-frodi stabbilita kien oghla u l-kwittanzi kienu inqas għall-miżuri ta' politika ta' koeżjoni milli għall-agrikoltura.

4.3.2.2. L-identifikazzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet mhux frodulent

L-għadd ta' irregolaritajiet mhux frodulent jsegwi t-tendenza prinċipali enfasizzata hawn fuq. L-ammonti finanzjarji laħqu l-oghla livell fl-2016 u mbagħad naqsu aktar bil-mod milli min-numru tagħhom. L-ammont finanzjarju medju oghla li jirriżulta għall-PP 2007-2013 jista' jkun ir-riżultat ta' immirar aktar effettiv jew kien sempliċiment aċċidentali.

4.4. Ġestjoni indiretta (qabel l-adeżjoni) — politiki, miżuri u riżultati settorjali kontra l-frodi

4.4.1. Ġestjoni indiretta (qabel l-adeżjoni) — statistika dwar irregolaritajiet u frodi identifikati

L-analiżi tal-irregolaritajiet relatati mal-ġestjoni indiretta tiffoka fuq l-istrumenti ta' qabel l-adeżjoni.

L-irregolaritajiet irrappurtati għadhom jikkonċernaw żewġ perjodi ewlenin:

- Il-Programmi ta' Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (PAA - pre-accession assistance) tal-2000-2006, biex ihejju għal serje ta' adeżjonijiet tal-2004 u l-2007, li bil-mod qed jitlestew (fl-2017 ġew irrappurtati biss hames irregolaritajiet li jikkonċernaw EUR 0,1 miljun fir-rigward tal-PAA); kif ukoll
- L-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA - pre-accession instrument) tal-2007-2013, li n-numru ta' irregolaritajiet irrappurtati baqa' kważi l-istess mill-2016 (114, li jirrigwardaw EUR 17,3 miljun).

Fir-rigward tal-PAA, instabet irregolarità waħda biss u giet irrappurtata bħala frodulent. Għall-IPA, l-għadd ta' irregolaritajiet irrappurtati bħala frodulent misjuba naqas għal 17 (minn 22 fl-2016), iżda kienu jinvolvu EUR 3,1 miljun (żieda minn EUR 0,7 miljun). Il-qasam ewlieni kkonċernat għadu l-appoġġ għall-iżvilupp rurali.

4.5. Ġestjoni diretta — politiki, miżuri u riżultati settorjali kontra l-frodi

4.5.1. Ġestjoni diretta — statistika dwar irregolaritajiet u frodi identifikati

L-istatistika dwar il-ġestjoni diretta hija bbażata fuq ordnijiet ta' rkupru mahruġa mid-dipartimenti tal-Kummissjoni li huma rreġistrati fis-sistema tal-kontabilità abbażi tad-dovuti tal-Kummissjoni, (ABAC - accrual-based accounting system).

4.5.1.1. Irregolaritajiet frodulent identifikati

Fl-2017, l-ABAC irreġistrat 65 oġġett ta' rkupru kklassifikati bħala frodulent,⁸⁰ li ammontaw għal EUR 7,33 miljun. Meta dawn jitqabblu mal-fondi totali realment żborżati, l-FDR hija 0,03 %, jiġifieri madwar il-medja stabbli ta' hames snin.

⁸⁰ Imsemmija fis-sistema bħala każijiet “innotifikati mill-OLAF”.

4.5.1.2. L-identifikazzjoni u r-rappurtar ta' irregolaritajiet mhux frodulent

Fir-rigward tal-irregolaritajiet mhux frodulent, fl-2017 ġew irregistrati 1 585 oġġett ta' rkupru li ammontaw għal EUR 64,15 miljun. Matul perjodu ta' hames snin, l-IDR baqgħet stabbli għal madwar 0,5 %.

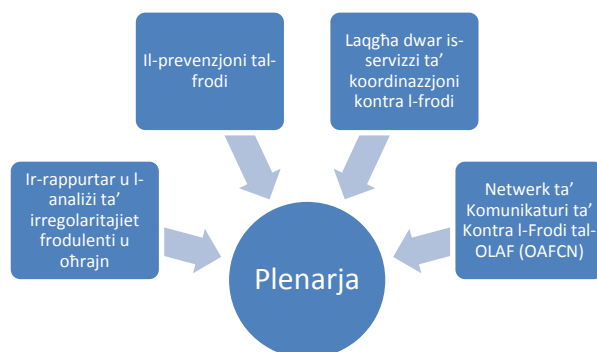
5. IRKUPRU U MIŻURI PREVENTIVI U KORRETTIVI OHRA

Informazzjoni dettaljata dwar irkupru, korrezzjonijiet finanzjarji u miżuri ohra preventivi u korrettivi (interruzzjonijiet u sospensjoni ta' hlasijiet) jiġu ppubblikati fir-Rapport annwali dwar il-ġestjoni u l-prestazzjoni (AMPR - Annual management and performance report), li mill-2016 jinkludi l-Komunikazzjoni annwali preċedenti mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri dwar il-harsien tal-baġit tal-UE⁸¹.

6. KOOPERAZZJONI MAL-ISTATI MEMBRI

Il-Kumitat Konsultattiv għall-Koordinazzjoni tal-Prevenzjoni ta' Frodi (COCOLAF) jlaqqa' flimkien lill-Kummissjoni (OLAF) u lill-esperti tal-Istati Membri. Jipprovdi forum biex jiġu diskussi l-iżviluppi ewlenin fil-ġlieda kontra l-frodi u l-preparazzjoni ta' dan ir-rapport, kif jobbliga l-Artikolu 325(5) TFUE. Il-hidma tiegħu hija strutturata madwar erba' gruppi ta' hidma u s-sessjoni plenarja (ara Figure 14).

Illustrazzjoni 14: L-istruttura u s-sottogruppi ta' COCOLAF

⁸¹ L-AMPR huwa parti mill-pakkett tar-rapportar finanzjarju integrat tal-baġit tal-UE, (COM(2018) 457 final). Informazzjoni dwar l-irkupru min-naħa tad-dhul tingħata wkoll fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni "Evalwazzjoni statistika tal-irregolaritajiet irrappurtati fl-2017".

Żewġ sottogruppi ppreparaw dokument ta' gwida fl-2017:

- Sottogrupp għall-irrappurtar u l-analiżi – *Manwal dwar ir-rekwiżiti li jiġu rrapurtati l-irregolaritajiet*, li jipprovdi gwida dwar aspetti komuni tar-rappurtar tal-irregolaritajiet mill-Istati Membri għall-PP 2014-2020; kif ukoll
- Sottogrupp għall-prevenzjoni tal-frodi – *Il-frodi fl-akkwist pubbliku - gabra ta' senjalazzjonijiet ta' allarm u l-aħjar prattiki*, li jhaddan għadd ta' każijiet bħala eżempju, senjalazzjonijiet ta' allarm, soluzzjonijiet u l-aħjar prattiki li huma miġburin tematikament skont il-fażijiet tal-proċedura tal-offerti.

Is-Servizz ta' Koordinazzjoni Kontra l-Frodi (AFCOS) jiltaqa' annwalment ippresedut mill-OLAF. Fl-2017, il-kooperazzjoni investigattiva tal-OLAF, b'mod partikolari waqt il-verifiki fuq il-post u l-operazzjonijiet forensiċi diġitali, ġiet diskussa mar-rappreżentanti tal-AFCOS waqt il-laqgħa annwali. Suġġetti ohra għad-diskussjoni kienu jinkludu:

- ir-rwol tal-AFCOSs;
- l-iżviluppi reċenti fil-politika; kif ukoll
- L-użu tal-email tal-AFIS għal korrispondenza relatata ma' każijiet bejn l-OLAF u l-AFCOSs.

In-Netwerk ta' Komunikaturi ta' Kontra l-Frodi tal-OLAF (OAFCN - OLAF Anti-Fraud Communicators' Network) ilaqqa' flimkien lill-uffiċjali tal-komunikazzjoni u r-rappreżentanti tas-shab operazzjonali ta' OLAF fl-Istati Membri. Għandu rwol ċentrali fil-komunikazzjoni tat-thedd id ta' frodi lill-pubbliku fl-UE, u fl-isforzi kongunti mahmula mill-awtoritajiet nazzjonali u tal-UE biex jiġilduha.

Fl-2017 OLAF iffirma żewġ arrangamenti amministrattivi ta' kooperazzjoni biex jiffaċilita l-kooperazzjoni investigattiva mal-*Carabinieri* u mad-*Direzione Nazionale Antimafia e Antiterrorismo* tal-Italja.

L-Istati Membri u l-Kummissjoni taw il-fehmiet tagħhom dwar kwistjonijiet ta' kontra l-frodi f'laqgħat tal-Grupp ta' Hidma dwar il-Ġlieda kontra l-Frodi (GAF) tal-Kunsill. Fl-2017 saru erba' laqgħat tal-GAF: tnejn taħt il-presidenza Maltija u tnejn taħt il-presidenza Estonjana.

7. SISTEMA TA' IDENTIFIKAZZJONI BIKRIJA U TA' ESKLUŻJONI

Is-Sistema ta' Identifikazzjoni Bikrija u ta' Esklużjoni (EDES - Early Detection and Exclusion System) għandha l-għan li ssahha il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE billi tiżgura:

- l-identifikazzjoni bikrija ta' operatori ekonomiċi li jirrappreżentaw riskji għall-interessi finanzjarji tal-UE;
- l-esklużjoni ta' operatori ekonomiċi mhux affidabbli milli jiksbu fondi tal-UE u/jew l-impożizzjoni ta' penali finanzjarja; kif ukoll
- il-pubblikazzjoni, fl-aktar każijiet gravi, fuq is-sit web tal-Kummissjoni ta' informazzjoni relatata mal-esklużjoni u/jew mal-penali finanzjarja, sabiex jissahha l-effett ta' deterrent.

Din is-sistema, li twaqqfet fl-2016, tirrappreżenta titjib sinifikanti fl-applikazzjoni ta' regoli dwar sanzjonijiet amministrattivi fir-rigward tad-drittijiet fundamentali, l-indipendenza u t-trasparenza. Fin-nuqqas ta' sentenza finali nazzjonali jew, fejn applikabbli, deċiżjoni amministrattiva finali, l-istituzzjonijiet tal-UE, l-aġenziji, l-uffiċċji u l-korpi jistgħu jiddeċiedu li jimponu sanzjonijiet fuq operatori mhux affidabbli wara li jirċievu rakkomandazzjoni⁸² minn bord interistituzzjonali ċentralizzat biss⁸³.

Il-bord ma għandux setgħat investigattivi. Fil-prinċipju, jibbaża l-valutazzjonijiet tiegħu fuq fatti u sejbiet stabbiliti fil-kuntest tal-awditu jew tal-investigazzjonijiet mwettqa mill-Qorti tal-Awdituri, l-OLAF jew awditu intern, jew kull spezzjoni, awditu jew kontroll ieħor mwettqa taħt ir-responsabbiltà tal-uffiċjal kompetenti awtorizzat⁸⁴. Huwa magħmul minn President indipendenti permanenti ta' livell għoli,⁸⁵ żewġ membri li jirrappreżentaw il-Kummissjoni (bħala sid is-sistema) u membru wieħed *ad hoc* li jirrappreżenta lill-uffiċjal tal-awtorizzazzjoni tas-servizz li jitlob ir-rakkomandazzjoni. Dan jirrispetta d-dritt tad-difiża tal-operatur ekonomiku kkonċernat u japplika l-prinċipju tal-proporzjonalità⁸⁶.

Fl-2017, diversi servizzi ta' awtorizzazzjoni rreferew lill-bord, permezz tas-segretarjat permanenti, 11-il każ, relatati ma' 11-il operatur ekonomiku. Minn dawn, 10 kienu mill-Kummissjoni u każ kien impriża kongunta li qed timplimenta shubija pubblika-privata tal-UE. Dan ir-rapport jkopri ukoll erba' każijiet oħra irreferuti lis-segretarjat permanenti fl-2016 u li

jirrigwardaw erba' operatori ekonomiċi, minn mindu ġew ippreżentati lill-bord fl-2017⁸⁷.

Il-Kummissjoni trid tirrapporta wkoll dwar id-deċiżjonijiet meħuda mill-uffiċjali tal-awtorizzazzjoni rigward⁸⁸:

- li ma jiġux esklużi l-operaturi ekonomiċi sabiex tiġi żgurata l-kontinwità tas-servizz għal perjodu limitat u sakemm jiġu adottati l-miżuri rimedjali mill-operaturi ekonomiċi kkonċernati; kif ukoll
- in-nuqqas ta' publikazzjoni ta' informazzjoni dwar sanzjonijiet amministrattivi fuq is-sit web tal-Kummissjoni, jew minhabba l-htieġa għall-kunfidenzjalità tal-investigazzjonijiet jew minhabba l-ħarsien tal-prinċipju tal-proporzjonalità meta persuna fiżika tkun ikkonċernata.

L-uffiċjali tal-awtorizzazzjoni ma ħadux deċiżjonijiet bħal dawn fl-2017.

8. SEGUITU GHAR-RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW DWAR IR-RAPPORT ANNWALI TAL-2016

Fit-3 ta' Mejju 2018, il-Parlament Ewropew adotta riżoluzzjoni dwar ir-*Rapport Annwali dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE - il-ġlieda kontra l-frodi*⁸⁹ tal-Kummissjoni. Il-Kummissjoni tilqa' r-riżoluzzjoni u tinnota r-rikonoxximent tal-Parlament għall-attività tagħha fil-ġlieda kontra l-frodi. Se tkun tista' tiegħu azzjoni dwar bosta kwistjonijiet imqajma fir-riżoluzzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tal-kooperazzjoni mill-qrib bejn l-OLAF u l-UPPE. Se tikkummenta fid-dettall dwar ir-riżoluzzjoni fit-twegiba formali tagħha li se tintbagħat lill-Parlament aktar tard din is-sena.

9. KONKLUŻJONJET U RAKKOMANDAZZJONJET

Miżuri legali u amministrattivi sabiex jiġu indirizzati l-frodi u l-irregolaritajiet u jiġu mħarsa l-interessi finanzjarji tal-UE għandhom jiġu adattati fuq bażi kontinwa. F'dan ir-rigward, l-2017 kienet sena storika bl-adozzjoni ta' atti legiżlattivi li se jifihom t-triq għal aktar integrazzjoni u konvergenza. Id-differenzi li fadal bejn l-oqfsa legali u amministrattivi nazzjonali jeħtieġu miżuri apposta, bħal dawk

⁸² Għas-sitwazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 106(1)(c) sa (f) tar-Regolament Finanzjarju (jiġifieri mgħiba hażina professjonali gravi, frodi, ksur serju ta' obbligazzjonijiet kuntrattwali, jew irregolaritajiet).

⁸³ Jiġifieri l-bord li hemm referenza għalih fl-Artikolu 108(5) sa (10) tar-Regolament Finanzjarju.

⁸⁴ L-uffiċjal tal-awtorizzazzjoni jista' jkun ta' istituzzjoni, aġenzija, uffiċċju jew korp ieħor tal-UE.

⁸⁵ Il-president ikollu viċi indipendenti permanenti ta' livell għoli.

⁸⁶ Għal aktar informazzjoni dwar il-bord, in-nota 1 ta' qiegħ il-paġna, il-punt (v) tal-SWD.

⁸⁷ Mit-30 ta' Ġunju 2018, il-bord ħareġ 31 rakkomandazzjoni. Għal aktar dettalji ara n-nota 1 ta' qiegħ il-paġna, il-punt (v) tal-SWD u l-annessi tiegħu.

⁸⁸ *Data* mogħtija fl-SWD, in-nota 1 f'qiegħ il-paġna, il-punt (v).

⁸⁹ 2017/2216(INI)

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2018-0196&language=EN>

adottati flivell nazzjonali u deskritti f'dan ir-rapport. Madankollu, jistgħu jsiru xi konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet komuni li jittfegħu dawl fuq it-theddid prevalenti u li jieħdu vantaġġ mill-aħjar prattiki li rriżultaw effettivi f'xi pajjiżi jew f'oqsma tal-baġit.

9.1. Dhul

Minkejja tnaqqis ġenerali fl-ġhadd ta' irregolaritajiet misjuba, bħal fl-2016, il-pannelli solari importati kienu l-prodotti l-iktar milquta minn frodi u irregolaritajiet f'termini finanzjarji. Hafna mill-irregolaritajiet li jirrigwardaw il-pannelli solari kienu identifikati wara notifika ta' għajnuna reċiproka mahruġa mill-OLAF. Dan jenfasizza l-importanza tal-investigazzjonijiet tal-OLAF għall-identifikazzjoni tal-irregolaritajiet fit-tranzazzjonijiet ta' ċerti tipi ta' prodotti (pereż. kodiċijiet NM jew dikjarazzjonijiet ta' orijini mhux korretti, l-evażjoni tad-dazji antidumping, is-sottovalutar tal-merkanzija ddikjarata).

Il-pajjiżi ta' orijini l-aktar milquta minn frodi u irregolaritajiet kienu ċ-Ċina (f'termini ta' ġhadd ta' każijiet) u l-Istati Uniti (f'termini finanzjarji).

L-investigazzjonijiet tal-OLAF enfasizzaw frodi ta' dhul fuq skala kbira bis-sottovalutazzjoni tal-oġġetti importati fl-UE. Tali frodi tirriżulta f'telf kbir, mhux biss fid-dazji doganali, iżda wkoll fil-VAT evitata⁹⁰. L-investigazzjonijiet tal-OLAF enfasizzaw li l-frodisti se jisfruttaw n-nuqqasijiet kollha u li l-frodi tal-kwantità tista' tħalli frott.

L-esperjenza tal-OLAF turi li s-sottovalutazzjoni se tibqa' theddida li għandha tiġi ttrattata fis-snin li ġejjin.

Biex jingħalqu dawn il-lakuni, l-istrategiji ta' kontroll tad-dwana li jinvolvu diversi forom ta' kontrolli huma essenzjali. L-istrategija ta' kontroll tad-dwana jenhtieg li ssib il-bilanċ ġust bejn il-facilitazzjoni/simplifikazzjoni tal-kummerċ u l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE.

Rakkomandazzjoni 1

L-Istati Membri huma mistiedna jibqgħu attenti għar-riskju ta' oġġetti sottovalutati, speċjalment prodotti irħas importati fi kwantitajiet kbar hafna, bħat-tessuti u ż-żraben.

Biex jissahħu l-kontrolli doganali, l-Istati Membri huma mitluba jiżguraw li:

- l-istrategiji jkunu fis-seħħ u jkollhom fil-mira t-tipi kollha ta' proċeduri doganali u l-operaturi kollha;

- teżisti koordinazzjoni adegwata bejn is-servizzi doganali kollha li jittrattaw l-analiżi tar-riskju u l-kontrolli; il-profil tar-riskju fihom struzzjonijiet ċari u li l-informazzjoni dwar ir-riskju tinqasam ma' Stati Membri oħra;
- fis-seħħ hemm monitoraġġ mill-qrib tar-riżultati ta' kontroll (feedback) u segwitu strett tal-istruzzjonijiet ta' assistenza reċiproka.

Huma mitluba ukoll:

- biex sistematikament jinkludu element aleatorju awtomatizzat u jqisu l-perjodu ta' preskrizzjoni ta' tliet snin għall-komunikazzjoni tad-dejn doganali bħala indikatur tar-riskju fl-analiżi tar-riskju ta' wara r-rilaxx;
- awditi ta' wara r-rilaxx orjentati fuq ir-riskju u monitoraġġ strett tar-riżultati tagħhom; kif ukoll
- jwettqu kontrolli doganali fuq operazzjonijiet magħmula minn operatori ekonomiċi awtorizzati filwaqt li titqies il-ġestjoni tar-riskju mwettqa fir-rigward ta' elementi differenti ta' dawn l-operazzjonijiet.

Il-Kummissjoni tistieden ukoll lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti biex jużaw sew il-manwal dwar il-kontroll doganali operazzjonali abbażi tal-aħjar prattiki tal-Istati Membri u tal-gwida għall-awditjar doganali.

9.2. Nefqa

L-analiżi f'dan ir-rapport tikkonferma t-tendenzi u x-xejriet prinċipali enfasizzati fis-snin preċedenti.

Ir-rati ta' detezzjoni għadhom għoljin għall-programmi tar-reġjuni l-anqas żviluppatti tal-Ewropa u għas-sajd, u baxxi fir-rigward tal-programmi transfruntiera.

Fl-agrikoltura, il-miżuri għall-appoġġ tas-suq huma affettwati minn ġhadd limitat ta' irregolaritajiet li jiswew ferm, li xorta jehtiegu livell adegwat ta' attenzjoni.

L-enfasi sejra lejn il-frodi li tkun immirata artifiċjalment biex jinholqu kundizzjonijiet biex ikun hemm aċċess għall-fondi. Diversi Stati Membri rrappurtaw miżuri speċifiċi f'dan ir-rigward.

Għalkemm anqas irregolaritajiet u frodi ġew irrappurtati fl-2017, l-ammonti finanzjarji medji żdiedu, li juri li l-kontrolli huma mmirati aħjar.

Analiżi tar-riskju, tips minn informanti jew informaturi, jew informazzjoni mill-midja jista' jkollhom rwol li jtejjeb l-immirar, speċjalment peress li jidher li l-użu tagħhom ma huwiex

⁹⁰ Ara t-taqsima 2.5.3 u r-Rapport ta' OLAF 2017, paġni 26-27.

daqshekk mifruġ. Informazzjoni minn inkjesti ġudizzjarji wasslet biex jinkixfu xi irregolaritajiet mhux frodulent li jinvolvu amonti finanzjarji medji għoljin. L-istess iġhodd għall-kontrolli li bdew minhabba informazzjoni / talbiet minn korp tal-UE jew irregolaritajiet identifikati minnu.

Rakkomandazzjoni 2

L-Istati Membri huma mistiedna:

- jisfruttaw aktar il-potenzjal tal-analiżi tar-riskju, filwaqt li jadattaw l-approċċ għal tipi differenti ta' nefqa u jieħdu vantaġġ mill-aħjar prattiki u mill-elementi ta' riskju enfasizzati f'dan ir-rapport;
- jiffaċilitaw u jivvalutaw ir-rappurtar spontanju ta' irregolaritajiet potenzjali u jsaħħu l-protezzjoni ta' informaturi li huma sors importanti għall-ġurnaliżmu investigattiv;⁹¹ kif ukoll
- jippromwovu kooperazzjoni sistematika u puntwali bejn l-awtoritajiet ġudizzjarji u amministrattivi.

Dawn il-miżuri kollha jkollhom impatt ikbar jekk ikunu mwahħdin ma' strateġija nazzjonali kontra l-frodi.

9.3. Kooperazzjoni f'kull livell

Ir-rakkomandazzjonijiet ta' hawn fuq huma mmirati li jsaħħu tendenza, f'termini ta' politika u inizjattivi leġiżlattivi, li diġà hija viżibbli f'diversi Stati Membri u li hija appoġġata mill-analiżi ppreżentata f'dan ir-rapport.

L-użu korrett u mmirat tad-*data* u l-informazzjoni huwa effettiv sabiex tintensifika l-ġlieda kontra l-frodi u sabiex jinżamm il-pass mal-aspettattivi tas-soċjetà civili. Iċ-ċittadini Ewropej mhux biss jharsu lejn pajjiżhom, iżda kull ma jmur jiġġudikaw is-suċċess tal-proġett tal-Ewropa abbażi ta' x'jiġri fi Stati Membri oħra.

Madankollu, id-*data* u l-informazzjoni meħtieġa hafna drabi jkunu mifruġin għand diversi awtoritajiet. Il-kooperazzjoni f'livell nazzjonali u ta' UE hija essenzjali.

Il-kooperazzjoni bejn investigazzjonijiet ġudizzjarji u amministrattivi diġà uriet kemm hija ċentrali biex tiġi miġġielda l-frodi b'mod effiċenti u effikaċi.

Fil-livell ta' istituzzjoni tal-Unjoni, il-Kummissjoni se tiżgura li OLAF b'saħħtu u kompletament funzjonanti jkun jikkumplementa l-approċċ tal-liġi kriminali tal-UPPE fl-investigazzjonijiet amministrattivi.

⁹¹ Ara l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni *t-Tisfih tal-protezzjoni tal-informaturi fil-livell tal-UE*, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (COM(2018) 214 final) u l-proposta għal Direttiva dwar il-protezzjoni ta' persuni li jirrapportaw ksur tad-dritt tal-Unjoni (COM(2018) 218 final).

ANNEX 1 — IRREGOLARITAJIET IRRAPPURTATI BHALA FRODULENTI FL-2017

L-ghadd ta' irregolaritajiet irrappurtati bhala frodulent iuri r-riżultati tax-xogħol tal-Istati Membri biex jikkumbattu l-frodi u l-attivitajiet illegali ohra li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-UE. Iċ-ċifri ma ghandhomx ikunu interpretati li jindikaw il-livell ta' frodi fit-territorji tal-Istati Membri. Dan l-anness ma jkoprix il-pajjiżi mhux tal-UE (ta' qabel l-adeżjoni) jew in-nefqa diretta.

STATI MEMBRI	Agrikoltura		Politiki interni		Politika ta' koeżjoni u sajd		Perjodu ta' qabel l-adeżjoni		NEFQA TOTALI		DHUL	
	N	EUR	N	EUR	N	EUR	N	EUR	N	EUR	N	EUR
Belgique/België											26	15,502,626
Bulgaria	16	3,852,238			1	64,425			17	3,916,663	19	1,192,724
Ceská republika	8	494,087			33	6,609,802			41	7,103,889		
Danmark	3	8,119			1	32,352			4	40,471	1	87,967
Deutschland	6	981,201			18	1,657,451			24	2,638,652	46	6,586,501
Eesti	8	2,199,728			5	5,325,933			13	7,525,661	4	310,930
Éire/Ireland	2	15,242							2	15,242	1	33,992
Ellada	2	26,628			10	1,343,670			12	1,370,298	31	14,131,439
España	5	298,302			20	410,096			25	708,398	34	3,911,652
France	9	1,326,255							9	1,326,255	98	13,221,533
Hrvatska	2	358,047			1	1,052,812			3	1,410,859	8	852,915
Italia	36	1,370,571			3	703,086			39	2,073,657	20	1,036,186
Kypros					3	520,212			3	520,212	4	118,402
Latvija	1	4,353			6	7,506,305			7	7,510,658	6	257,710
Lietuva	6	1,246,395			1	41,360			7	1,287,755	38	1,538,484
Luxembourg	1	15,857							1	15,857		
Magyarország	14	1,075,823			6	1,479,560			20	2,555,383	4	335,228
Malta					1	38,685			1	38,685	2	366,319
Nederland	6	183,866			3	421,614			9	605,480	8	2,800,617
Österreich	1	122,538							1	122,538	7	5,654,247
Polska	79	37,954,297			64	19,612,173			143	57,566,470	52	2,526,634
Portugal	4	176,918			12	31,604,726			16	31,781,644	2	269,552
Romania	64	7,973,885			75	67,164,713	2	649,636	141	75,788,234	9	413,780
Slovenija	1	46,897			2	2,553,647			3	2,600,544	4	159,180
Slovensko	2	149,444			77	172,181,299			79	172,330,743		
Suomi/Finland					1	26,786			1	26,786	4	83,383
Sverige											4	4,527,821
United Kingdom					2	40,118			2	40,118	9	466,886
TOTAL	276	59,880,690			345	320,390,825			623	380,921,151	441	76,386,708

ANNEX 2 — IRREGOLARITAJIET MHUX IRRAPPURTATI BHALA FRODULENTI FL-2017

Dan l-annex ma jkoprix il-pajjiżi mhux tal-UE (ta' qabel l-adeżjoni) jew in-nefqa diretta.

STAT MEMBRU	Agrikoltura		Politiki interni		Politika ta' koeżjoni u sajd		Perjodu ta' qabel l-adeżjoni		Nefqa totali		Dhul	
	N	EUR	N	EUR	N	EUR	N	EUR	N	EUR	N	EUR
Belgique/België	17	312,940	2	978,381	51	6,092,879			70	7,384,200	189	14,579,103
Bulgaria	124	11,211,037			77	29,676,418	15	20,932	216	40,908,388	1	253,408
Ceská republika	25	1,083,012			282	60,949,351			307	62,032,363	89	8,608,026
Danmark	9	305,497			3	694,020			12	999,517	55	2,038,865
Deutschland	61	2,437,925			83	10,519,246			144	12,957,171	1,617	85,727,353
Eesti	37	1,812,973			24	2,821,971			61	4,634,944	1	11,149
Éire/Ireland	18	802,856			44	3,299,833			62	4,102,689	31	2,947,035
Ellada	118	2,537,342			504	272,493,429			622	275,030,771	10	274,902
España	335	17,433,317			1,115	366,925,909			1,450	384,359,226	230	78,825,931
France	162	5,021,836			26	4,008,636			188	9,030,472	200	16,578,121
Hrvatska	28	511,700			10	586,362	10	1,368,047	48	2,466,109	7	262,098
Italia	575	44,759,711			555	86,114,764			1,130	130,874,475	119	12,024,057
Kypros					30	3,214,441			30	3,214,441	1	10,564
Latvija	18	779,102			31	3,719,969			49	4,499,071	4	196,843
Lietuva	137	5,385,775			72	23,629,198			209	29,014,973	19	1,026,160
Luxembourg												
Magyarország	202	11,115,144			149	27,217,704			351	38,332,848	20	5,909,986
Malta	13	932,900			23	2,317,833			36	3,250,733		
Nederland	45	1,481,953			63	4,809,513			108	6,291,466	442	78,000,552
Österreich	22	489,080			8	2,418,922			30	2,908,002	49	1,739,162
Polska	133	6,553,892			499	195,767,291			632	202,321,183	46	1,453,150
Portugal	401	26,556,512			392	63,808,455			793	90,364,967	32	4,907,356
Romania	445	60,524,561	1	11,951	368	102,999,634			814	163,536,146	23	2,778,540
Slovenija	14	314,974			41	1,438,319			55	1,753,293	8	320,139
Slovensko	48	4,193,841			248	108,249,854			296	112,443,695	11	756,807
Suomi/Finland	7	137,810			7	621,523			14	759,333	27	1,947,211
Sverige	6	2,127,418			11	869,607			17	2,997,025	165	6,704,023
United Kingdom	54	1,578,873			413	10,595,510			467	12,174,383	799	97,376,431
TOTAL	3,054	210,401,981	3	990,332	5,129	1,395,860,591	25	1,388,979	8,211	1,608,641,882	4,195	425,256,972

ANNEX 3 — LISTA TA' DOKUMENTI TA' HEDMA TAL-PERSUNAL AKKUMPAJANTI

1. Implimentazzjoni tal-Artikolu 325 mill-Istati Membri fl-2017 (SWD(2018) 384)
2. Evalwazzjoni statistika tal-irregolaritajiet irrappurtati għall-oqsma tar-riżorsi propriji, ir-riżorsi naturali, il-politika ta' koeżjoni u l-assistenza ta' qabel l-adeżjoni u n-nefqa diretta (SWD(2018) 386 – parti 1 u 2)
3. Segwitu tar-rakkomandazzjonijiet tar- rapport tal-Kummissjoni dwar protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE — il-ġlieda kontra l-frodi, 2016 (SWD(2018) 383)
4. Sistema ta' Identifikazzjoni Bikrija u Esklużjoni (EDES) — Bord imsemmi fl-Artikolu 108 tar-Regolament Finanzjarju (SWD(2018) 382)
5. Harsa ġenerali annwali b'informazzjoni dwar ir-Riżultati tal-Programm Hercule III fl-2017 (SWD(2018) 381)
6. Valutazzjoni tal-implimentazzjoni tal-Artikolu 43b tar-Regolament (KE) Nru 515/97 (SWD(2018) 385)